

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

”Vahvuus on, että saamme olla omanlaisiamme”

Ekokyläyhteisöjen perustamisen ja kehittämisen SWOT- analyysi

Hanna Tuikkala

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö (210 op)

Marraskuu 2012

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Hanna Tuikkala	Sivumäärä 45 ja 6 liitesivua
Työn nimi ”Vahvuus on, että saamme olla omanlaisiamme”: Ekokyläyhteisöjen perustamisen ja kehittämisen SWOT- analyysi	
Ohjaava(t) opettaja(t) Siru Kovala	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry (SKEY), Ansa Palojärvi	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni selvittää suomalaisten ekokyläyhteisöjen perustamisen ja kehittämisen sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia sekä ulkoisia uhkia ja mahdollisuuksia SWOT- analyysiä käyttäen. Työn tilaaja SKEY toimii ekokyläyhteisöjen välisenä verkostojärjestönä. Opinnäytetyössäni selvitän myös, mitä ekokyläyhteisöjen jäsenet toivovat SKEYn toiminnalta ja miten sitä heidän mielestään voisi kehittää.</p> <p>Työni on laadullinen tutkimus ja olen kerännyt aineiston haastattelemalla 11 henkilöä 6 eri ekokyläyhteisöstä kasvotusten sekä sähköpostikyselyllä. Työn tavoitteena on edistää ekokyläyhteisöjen vielä toistaiseksi melko suppeaa tutkimusta, auttaa SKEYtä kehittämään toimintaansa ekokyläyhteisöjen hyväksi, sekä tuoda uutta näkökulmaa yhteisöpedagogin yhteisöjäsentuntemukseen. Työni tuottaa myös tietoa ekokyläyhteisöjen vahvuuksista yhteisöinä, sekä niiden kehittymismahdollisuuksista ja subjektiivisesta suhteesta ympäröivään yhteiskuntaan. Teoriapohjana käytän yhteisö- ja ryhmäteoriaa, sekä ekokyläyhteisöistä aikaisemmin kirjoitettuja opinnäytteitä.</p> <p>Analysoin haastatteluaineistoa, sekä teen siitä johtopäätöksiä käyttäen teoriapohjaa, sekä aiemmin tehtyjä ekokylätutkimuksia ja SKEYn toimintalinjauksia taustoittamisessa. Esitän myös kehittämissuhteita SKEYn toiminnalle.</p>	
Asiasanat ekokylä, ekoyhteisö, SWOT- analyysi, yhteisö, yhteisöllisyys	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Hanna Tuikkala	Number of Pages
Title: SWOT-analysis about establishing and developing ecovillage communities	
Supervisor(s) Siru Kovala	
Subscriber and/or Mentor: Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry i.e. SKEY Ansa Palojärvi	
Abstract <p>This thesis is a SWOT-analysis about establishing and developing ecovillage communities. In this thesis I'm examining internal strengths and weaknesses, external possibilities and threats from the ecovillage's point of view. This thesis also finds out, how ecovillage communities wish SKEY to develop as an organization. This thesis is a qualitative research. Material is based on interviews which I collected from 11 interviewee from 6 ecovillages. Interviews were made face to face and with e-mail.</p> <p>The aim is to develop ecovillage research, which is still quite diminutive in Finland, to help SKEY to develop their activity and bring some new perspectives for the field of community educator. This thesis also produces knowledge about strengths of ecovillages as communities, their possibilities for developing and their subjective relationship for surrounding society. Used theory is based on community theories and other theses written about ecovillages.</p> <p>I'm analyzing the matter using community theories, SKEY's activity schemes and other theses written about ecovillages. I also make suggestions for SKEY to develop their activity.</p>	
Keywords ecovillages, community, SWOT-analysis	

SISÄLLYS

JOHDANTO	5
1 EKOKYLÄYHTEISÖT	6
1.1 Ilmiö ja sen tausta Suomessa ja maailmalla	7
1.2 Yhteisöllinen ulottuvuus	9
2 SUOMEN KESTÄVÄN ELÄMÄNTAVAN YHTEISÖT RY ELI SKEY	10
2.1 Kansainvälinen toiminta ja GEN-Europe	11
3 TUTKIMUSKYSYMYS	12
3.1 Tutkimuskysymys ammattialan kannalta	12
4 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TOTEUTUS	14
4.1 Tutkimusaineiston hankinta	15
4.4 Haastattelukysymykset	17
5 TUTKIMUSTULOKSET	19
5.1 Alustavat kysymykset	22
5.2 Sisäiset vahvuudet	23
5.3 Sisäiset heikkoudet	25
5.4 Ulkoiset mahdollisuudet	26
5.5 Ulkoiset uhat	27
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	27
6.1 Huomioita yhteisöllisyydestä ja yhteisöjen tavoitteista	30
6.2 Huomioita sisäisistä ja ulkoisista tekijöistä	32
6.3 Kehittämistoiveet SKEYlle	35
6.4 Kehittämisehdotukset	37
LÄHTEET	42
LIITTEET	46

JOHDANTO

Olen jo pitkään ollut kiinnostunut vaihtoehtoisista elämäntavoista. Koen, että kulutusyhteiskunnalla on vastassaan ongelmia, jotka pitkällä aikavälillä tulevat olemaan kestävämpiä. Nämä ongelmat ovat ennen kaikkea ekologisia, mutta yhtälailla sosiaalisia ja yhteisöllisiä. Tiedostin ekokyläyhteisöjen olemassaolon joitain vuosia sitten, ja sen jälkeen olen perehtynyt aiheeseen pikkuhiljaa syvemmin. Ekokyläyhteisöt ovat mahdollisuus, joka voi tarjota ihmisille vaihtoehtoisen tavan löytää elämäänsä syvempää sisältöä sekä keventää ympäristön rasitusta, jota länsimainen kulutuskulttuurimme väistämättä luo. Ekokylät ovat kuitenkin vielä toistaiseksi melko vähän tunnettuja valtavirtakulttuurissa. Kun tuli aika valita aihe opinnäytetyöhön, mielessäni pyöri lakkaamatta yksi vaihtoehto: opinnäytetyö ekokyläyhteisöistä. Se olisi tilaisuus syventää omaa tietämystään, sekä osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tuomalla esiin tietoa ekoyhteisöistä tutkimuksen kautta.

Olen opinnoissani suuntautunut järjestöalalle ja löysinkin työlleni tästä näkökulmasta sopivan tilaajan: järjestön, joka toimii ekokyläyhteisöjen kontaktielimenä. Kyseessä on Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry eli SKEY, joka toimii ekokyläyhteisöjen kontaktijärjestönä, pyrkien monipuolistamaan yleistä käsitystä yhteisöllisyydestä ja kestävästä elämäntavasta (Rihmasto 2012). Opinnäytetyöni aihe on Suomen ekokyläyhteisöjen perustamisen ja kehittämisen SWOT- analyysi, eli tutkin perustamis- ja kehitysvaiheiden näkökulmista ekokyläyhteisöjen sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia, sekä ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia. Toinen osa tutkimusta on myös kartoittaa, mitä ekokyläyhteisöt toivovat SKEYn toiminnalta.

Lähdin vierailemaan ekokylissä, bussilla ja pyörällä kulkien. Otantani käsittää kuusi ekokyläyhteisöä, joista osan jäseniä olen haastatellut kylissä vierailen, osaa taas sähköpostin välityksellä. Tässä opinnäytetyössäni pohdin ekokyläyhteisöjen kehittämisen mahdollisuuksia ja ongelmakohtia, sekä SKEYn mahdollisuuksia tukea näitä prosesseja.

1 EKOKYLÄYHTEISÖT

Ekokylille ei ole helppoa muotoilla yleisesti hyväksytyä ja kaikenkattavaa määritelmää. Kylät voivat olla ratkaisultaan, linjauksiltaan ja yhteisöllisyyden muodoiltaan hyvinkin toisistaan poikkeavia. Ekologisuus ja yhteisöllisyys ovat ekokyläyhteyksien yhdistävät tekijät, mutta nekin voivat tarkoittaa eri kylässä eri asioita. Myös ihmisten henkilökohtaiset syyt elää ekokylässä vaihtelevat. Ekokylät itse voivat myös käyttää vaihtelevia termejä itsestään, esimerkiksi yhteisökylä tai luomukylä.

Eräs käytetty ekokyläyhteyksien määritelmä kuvaa ekokyläyhteyksien olevan ”ihmisen tasolla toimivia, kaikki elämisen perustoiminnot sisältäviä asuinalueita, joissa ihminen toimii sopusoinnussa luonnon kanssa ja joissa inhimillistä kehitystä tuetaan niin, että kylän jatkuvuus tulevaisuudessa voidaan turvata” (Dawson Gilmanin mukaan. Dawson 2010, 24). Myös Euroopan ekokyläverkoston eli GEN-Europan Internet-sivuilla käytetyn määritelmän mukaan ekokylä on ”ihmisen kokoinen” asumisratkaisu, joka on muodostunut tavoitteenaan kestävyys. Ekokylät ovat monimuotoisia yhteisöjä, joita yhdistävät yhteiset ekologiset, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset arvot ja tavoitteet. Näiden neljän peruselementin tarkoitus on toimia toinen toisiaan vahvistaen mahdollistaen yhteisöjen kokonaisvaltaisen ja terveen kehityksen. (GEN-Europe 2012a.)

Tässä opinnäytetyössä käytän termiä ”ekokyläyhteisö”. Ekokylä on vakiintunut termi, jota esim. GEN-Europe ja SKEY yleisesti käyttävät, mutta se on terminä laaja ja voi käsittää monenlaisia asumismuotoja ekologisesti rakennetuista kaupunginosista lähtien. Lisäksi monet ekokylät eivät ole ”kylämäisiä”, vaan ekokyläksi kutsuttu yhteisö voi olla suhteellisen pieni ihmisryhmä, joka asuttaa kylän sijaan muutamaa, tai jopa yhtä rakennusta. Ekoyhteisö- termi on myös paljon käytetty ja opinnäytetyöni käsittelee nimenomaan ekokyläyhteyksien yhteisöllistä puolta, mutta ekokylä-termin vakiintuneisuuden vuoksi yhdistän nämä kaksi ja puhun tässä opinnäytetyössä ekokyläyhteyksistä. Koin myös tarpeelliseksi vapautua niistä mahdollisista ennakkokäsityksistä joita termit *ekokylä* ja *ekoyhteisö* voivat herättää. Sinikka Pesonen on tutkinut ekokyläyhteyksien ja – yhteisöjen esiintymistä lehdistöjulkaisuissa ja tehnyt huomion ”Ekokylät ja yhteisöt mediassa: Tulevaisuuden

tiennäyttäjiä ja paluuta menneisyyteen” -artikkelissaan, että mediassa puhutaan enimmäkseen ekokylistä, jos puhutaan uudisrakentamisesta, innovaatioista, ”normaalista” elämäntavasta ja asumisesta, teknologiaratkaisuista ja muusta tässä yhteiskunnassa arvostetusta ja nykyaikaan sidoksissa olevasta. Ekoyhteisö-terminiä taas käytetään, jos puhutaan jo valmiiksi olemassa oleviin rakennuksiin perustetuista kommuunin tapaisista yhteisöistä, menneisyyteen kurkottamisesta, askeettisesta elämästä, raskaasta arjesta ja valtakulttuurin haastamisesta, joka ei välttämättä houkuta jokaista ”normaalista” ihmistä. (Pesonen 2006, 160, 174- 177.)

1.1 Ilmiö ja sen tausta Suomessa ja maailmalla

Suomessa on useita ekokyliä ja yhteisöjä, mutta tarkkaa määrää on vaikeampi arvioida, ekokylät ja yhteisöt voidaan määritellä monella tavalla. SKEYn piirissä toimii tällä hetkellä seitsemisen ekokyläyhteisöä, mutta läheskään kaikki Suomen ekokyläyhteisöt eivät ole SKEYn toiminnassa mukana, eivätkä kaikki ekokyläyhteisöjen ulkoiset määritelmät täyttävät yhteisöt koe itseään ekokyläyhteisöiksi. Euroopan mittakaavassa määrittely on yhtäläillä vaikeaa, mutta GEN-Euroopan yhteydessä toimii kymmenittäin ekokylä - ja yhteisöjä useissa eri maissa (GEN-Europe 2012b).

Viime vuosikymmeninä entistä voimakkaampana herännyt tietoisuus ja yhteiskunnallinen huoli ympäristön tilasta lienevät merkittävimpiä syitä siihen, että ekologiset elämäntavat kiinnostavat yhä useampia ihmisiä ja ilmiö vaikuttaisi edelleen kasvavalta ja sen tiedostaminen lisääntyvältä. Myös jälkiteollisen yhteiskunnan yhteisöllisyyden väheneminen ja muuttuminen sekä Suomessa että muissa länsimaissa saa monet kaipaamaan vaihtoehtoisia elämäntapoja. Toisaalta individualismin nousu voi myös helpottaa ihmisten vaihtoehtoisia valintoja. Ekokylät vastaavat näihin ihmisten tarpeisiin: ekologisten ratkaisujen hakuun ja yhteisöllisyyden etsintään, luonnonläheisen ja aktiivisen elämän kaipuuseen. Pesosen mukaan ekokylät haastavat olemassaolollaan ja toiminnallaan vallitsevaa kulutus- ja yksilökeskeistä elämäntapaa. Samalla ne merkityksellistävät luontoa, hyvinvointia ja perheyhteisöä vastustaen niiden vallitsevia kategorisointitapoja (Pesonen 2006, 151.)

Ekokyliä voidaan pitää myös yhteiskunnallisina vaikuttajina. Ekokyläyhteisöjen tavoitteet ja panokset yhteiskunnan suhteen voivat sisältää, tapauksesta riippuen, arvojen ja tietoisuuden muutosta, erilaisten tekniikoiden ja vaihtoehtoisten järjestelmien luomista ja kokeilua sekä oman kulttuurin erikoispiirteiden säilyttämistä. Ekokylät ovat maailmanlaajuinen ilmiö, ja niiden kautta toteutuu monenlaisia vaikuttamisen muotoja ympäri maailmaa ja erilaissa kulttuureissa. Arvojen muutosprosessia voidaan ilmentää esim. kasvun ja hyvinvoinnin käsitteiden eriyttämisellä, yhteyden löytämisellä omaan elinympäristöön, alkuperäisten arvojen ja toimintatapojen vahvistamisella - yritysmarkkinoinnin muokkaamista arvoista takaisin inhimillisempiin arvoihin - sekä kokonaisvaltaisella ja kokemusperäisellä koulutuksella. (Dawson 2010, 242 – 246.)

Taloudellisen, ekologisen ja yhteisöllisen kehityksen kannalta pidän hyvin mahdollisena, että tulevaisuudessa ekokylät tulevat saamaan entistä merkittävämmän osan yhteiskunnassa ja ihmisten elämäntapavalinnoissa. Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta yhteiskunnan tulee olla kestäväällä pohjalla sekä sosiaalisesti että ekologisesti. Sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunnan eettisiin kysymyksiin puolestaan kuuluvat kysymykset ihmisen ja luonnon välisistä suhteista (Hirvilampi & Massa 2009, 106 – 109). Ekokyläyhteisöt voivat tarjota vastauksia näihin kysymyksiin.

Päivi Opari tuo esille pro-gradu tutkielmassaan ”Sukellus ekokylään - Ekologista ja sosiaalista kestävyyttä etsimässä” (1999) ympäristökeskustelun nousua, historiaa Suomessa ja niiden yhteyttä ekokyläilmiöön. Ympäristökeskustelun valossa ekokyläyhteisöjä voidaan tarkastella myös maallikko-osaamisen tyysisijoina, joissa on paljon käytännössä kokeiltua tietoa. Niissä on mahdollisuus uudelleenlaiseen asiantuntijuuteen. (Opari 1999, 16.) Tutkimuksellisesti ekokyliä voidaan tarkastella laajalti lukuisista näkökulmista, kuten psykologian, politiikan ja sosiologian alueella, paremman yhteiskunnan utopioina, yhteiskuntasuunnittelun, uuden tiedon tuottamisen tai poliittisyhteiskunnallisesta yhteiskunnallisten liikkeiden perspektiivistä (Pesonen 2006, 34- 36).

Hirvilammi on tutkinut pro-gradu tutkielmassaan ”Kulutuskarkuruus elämänpoliittisena valintana” (2003) ekokyläyhteisöjä poliittisena elämäntapavalintana ja kulutuskulttuurin vastavetona. Ekokyläyhteisöissä nähtävä kulutuskarkuruus kritisoi yhteiskunnan kaupallistumista ja sen vaikutuksia yksilöön, vaihtoehtoisena utopianaan hyvinvoinnin uudelleen määrittely pienimuotoisempaan elämäntapana, joka voi olla pakoa menneisyyteen tai ekologista modernisaatiota. (Hirvilammi 2003, 84, 87–88.) Ekologisuus näkyy yleensä erityisesti ekokyläyhteisöjen perustajien ajatusmaailmassa, mutta kaikki ekokyläyhteisöjen asukkaat eivät välttämättä kuvaile itseään erityisen kiinnostuneeksi ympäristöasioista. Yhteisöllisyys, turvallisuus, ilmapiiri ovat ekologisuuden tyypillisiä syitä hakeutua ekokyläyhteisöön (Van Schyndel Kasper 2011, 14).

Tutkimuksien valossakin on tärkeää muistaa, että ekokyläyhteisöt ovat ihmisten koteja, heidän arkielämäänsä. Jokaisella asukkaalla on oma motiivinsa elää ekokyläyhteisössä ja jokainen yhteisö on omanlaisensa.

1.2 Ekokyläyhteisöjen sosiaalinen ulottuvuus

Opinnäytetyössäni keskityn ennen kaikkea ekokyläyhteisöjen sosiaaliseen, yhteisölliseen puoleen. Kuten jo aiemmin mainitsin, ekokylät yleensä perustuvat neljälle ulottuvuudelle: ekologiselle, taloudelliselle, sosiaaliselle ja kulttuuriselle. Joissain lähteissä kulttuurinen ulottuvuus on saanut rinnalleen, taikka sen on korvannut esimerkiksi maailmankuvallinen tai henkinen ulottuvuus. Esimerkiksi ekokyläsuunnittelun koulutusohjelma EDEn (Ecovillage Design Education) Gaia Education- hankkeen koulutuspaketti puhuu neljäntenä maailmankuvallisesta ulottuvuudesta. Koulutuksessa sosiaalinen ulottuvuus sisältää yhteisön rakentamisen ja erilaisuuden arvostamisen, vuorovaikutustaidot, voimautumisen, voimauttamisen ja johtajuuden, terveyden ja parantamisen sekä paikallisen, bioalueellisen ja maailmanlaajuisen ulottuvuuden. (Gaia Education 2012.)

Ekokyläyhteisöistä puhuttaessa on tarpeen määritellä yhteisö. Yhteisöä voidaan tarkastella eri näkökulmista, ja sitä käytetään yleisenä terminä kuvaamaan erilaisia ryhmämuodostelmia, aina muutaman ihmisen ryhmästä vaikka koko ih-

miskuntaan asti. Yhteisö voidaan nähdä kolmella tavalla: alueellisesti rajattavana yksikkönä, sosiaalisen vuorovaikutuksen yksikkönä ja symbolisia yhteisyyksiä osoittavien ilmiöiden, kuten yhteenkuuluvuuden tunteiden yksikkönä. (Lehtonen 1990, 15, 17.) Yhteisöllisyys on ihmisen perusominaisuus, se on evoluutiossa taannut henkiinjäämisemme (Jauhiainen & Eskola 1994, 43).

Yhteisöllisyyteen liittyvät ryhmätilanteet. Ryhmätilanne on paitsi fyysisen ympäristön jakamista, myös psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön yhdessä muodostamista. Yksilön dynaaminen kenttä risteää yhteisön dynaamisen kentän kanssa. Yksilön toimintaan heijastuu elämäntila. Tämä heijastuu yksilön toimintaan ryhmässä, mutta toisaalta ryhmän toiminta heijastuu yksilön elämäntilanteeseen. Ryhmässä toimivat ihmiset liikkuvat jokainen omassa elämäntilassaan. Ryhmädynamiikka syntyy jäsenten elämäntilojen ja itse ryhmätilanteen vaikuttaessa kokoajan toisiinsa. Yksilön toimintaan ryhmässä heijastuvat myös tilanteesta ulkopuoliset tekijät. (Jauhiainen & Eskola 1994, 29–32.)

2 SUOMEN KESTÄVÄN ELÄMÄNTAVAN YHTEISÖT RY ELI SKEY

Tämän opinnäytetyöni tilaajan, Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry:n eli SKEYn, keskeisimpiä toimintamuotoja ovat verkostoituminen ja yhteistyö eri yhteisöjen ja yhteisöllisyyttä edustavien tahojen välillä. SKEY pyrkii edistämään ekokyläiden asiaa, auttamaan uusien yhteisöjen perustamisessa sekä toimimaan tiedonjakamisen väylänä ja tuomaan yhteen eri toimijoita. SKEY toimii myös kansainvälisesti: SKEY on Euroopan ekokyläverkosto GEN-Europen jäsen ja mukana EU-rahoitteisen ”Ecovillages for sustainable rural development”-hankkeen liitännäisjäsenenä. (Rihmasto 2012a & Rihmasto 2012b.)

SKEY on perustettu vuonna 2003 ja toimii täysin vapaaehtoisvetoisesti. Uusimmassa, vuoden 2012 toimintasuunnitelmassa toiminnan tavoitteiksi mainitaan yhteisöjen muotoutumisen ja kehittymisen tukeminen, kestävästä elämäntavasta edistävien yhteisöjen yhteistyöelimenä toimiminen, maaseudun ekologisen uudisasuttamisen edistäminen ja tietoisuuden lisääminen kestävästä elämänta-

vasta sekä yhteisöllisyydestä (Rihmasto 2012b). Toiminnassa tärkeitä ovat yhteisöllisyys ja yhteisöjen välinen verkostoituminen, sekä kokemusten jakaminen. SKEYn toimintaan kuuluvat ennen kaikkea yhteisötapaamiset, joita järjestetään vuosittain, sekä erilaiset hankkeet, retket ym.

2.1 Kansainvälinen toiminta ja GEN-Europe

Ekokyltien kattojärjestönä toimii Global Ecovillage Network eli GEN, jonka toimintaan kuuluvat mm. uudistusmieliset yhteisökokeilut ja pyrkimys löytää uusia elämäntapoja nyky-yhteiskunnassa (Dawson 2010, 241). Global Ecovillage Network perustettiin 1995 tukemaan asumiskokeiluja, jotka ovat kestäviä ja uudistavat sekä sosiaalista ympäristöään että luontoympäristöään. GEN on jakautunut alueellisiin järjestöihin, joista GEN-Europe toimii Euroopassa. GEN-Europen tavoitteena on edistää ympäristön suojelua ja luonnon ennallistamista. Ekokylät toimivat tässä kestävässä kehityksessä malleina. GEN-Europen toimintaan kuuluu yhteistyönä tehtävä kehittämistyö, jolla haetaan ekologisia, taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ratkaisuja, lisäksi se pyrkii tuomaan ekokyltien asiaa globaalisti näkyväksi. Järjestö tukee aktiivisesti ekokyltien ja verkostojen kehitystä paitsi Euroopassa, myös Lähi-Idässä ja Afrikassa. (GEN-Europe 2012c.)

SKEY toimii GEN-Europen jäsenenä, pyrkien osallistumaan sen kokouksiin. SKEY on myös liitännäisjäsenenä EU-rahoitteisessa ”Ecovillages for sustainable rural development”-hankkeessa, joka toimii itämeren alueella tavoitteenaan edistää ekokyltien kehittämistä kestävässä maaseudun elämäntapana (Ecovillages Project 2012). SKEY pyrkii osallistumaan hankkeen toimintaan resurssien puitteissa. SKEY mm. välittää tietoa hankkeesta ja pyrkii osallistumaan tapahtumiin. SKEY on viimeaikoina myös koordinoinut suomalaisten ekokyläedustajien osallistumista Ecovillage-Host-kurssille Gotlannissa, jonka tavoitteena on tutustuttaa ekokyläyhteisöt European Voluntary Service (Youth In Action 2012)-ohjelmaan ja vapaaehtoisten vastaanottajatahona toimimiseen. (Rihmasto 2012b).

3 TUTKIMUSKYSYMYS

Työni tutkimuskysymys on ”mitkä ovat ekokyläyhteisöjen sisäiset vahvuudet ja heikkoudet sekä ulkoiset uhat ja mahdollisuudet ekokyläien perustamisen ja kehittämisen kannalta”. Etsin vastauksia tähän kysymykseen ekokyläyhteisöjen jäseniltä itseltään käyttäen apuna SWOT- analyysia. Lisäksi selvitän, mitä haastateltavat toivovat SKEYn toiminnalta ja miten toimintaa voisi heidän mielestään kehittää vastaamaan yhteisöjen tarpeita.

Opinnäytetyöni tavoitteena on tuottaa tietoa ekokyläien vahvuuksista yhteisönä, yhteisöjen subjektiivisesta suhteesta ympäröivään yhteiskuntaan sekä yhteisöjen kehittymismahdollisuuksista. Pyrin saamaan selville mitkä ovat oleellisia ja huomionarvoisia asioita ekoyhteisöjen perustamisessa ja kehittämisessä, sekä kuinka SKEY voi olla mukana helpottamassa asioita. Aineistoni koostuu haastatteluna ja sähköpostikyselyinä kerätystä materiaalista, ekokyläläisten subjektiivisista kokemuksista omasta yhteisöstään käsin. Haluan tutkimuksessani kuuluvan ihmisten oman äänen, kokemuksen ja näkemyksen.

Ekokyläiä ja ekoyhteisöjä on tutkittu ennenkin, niin Suomessa kuin ulkomailla. Aiheesta ei kuitenkaan ole paljoakaan suomenkielistä kirjallisuutta, ilmiö ei ole vielä niin laajalle levinnyt ja vakiintunut, että opinnäytetöiden lisäksi aiheesta olisi juuri tuotettu kirjallisuutta. Siksi uskon, että tälle opinnäytetyölle on paikkansa. Lähdän myös selvittämään tätä tutkimusongelmaa tilaajan toiveiden pohjalta, joten tutkimukselleni on käyttöä myös käytännössä.

3.1 Tutkimusongelma ammattialan kannalta

Osallisuus ja osallistaminen ovat yhteisöpedagogin ammattialan keskeisiä käsitteitä. Osallisuudella viitataan yleensä yksilön tunteeseen kuulumisestaan lähiyhteisöönsä ja yhteiskuntaan. Osallisuus ja ryhmään kuuluminen ovat yksilölle voimaannuttavaa (Lundbom & Herranen 2011, 5). Harvoin kuitenkaan puhutaan yksilön tai yhteisön osallisuudesta luontoon ja omaan lähiympäristöön. Nykyinen kulutuskulttuuri edistää vieraantumistamme

luonnosta ja omasta lähiympäristöstämme, ja tämä vierauden ja irrallisuuden tunne johtaa helposti lisääntyvään kulutukseen, rapauttaa käsitystämme luonnon kantokyvystä ja johtaa helposti tietämättömyyteen ja välinpitämättömyyteen omasta elinympäristöstä (Dawson 2010, 244). Tämän irrallisuuden vaikutusta ihmisen psyykeen ei liene kovin paljoa tutkittu, mutta esim. luonnossa liikkumisen vaikutus fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin tunnetaan. Osallisuus- termi voisi siis saada yhteisöpedagoginkin alalla laajempaa merkitystä. Perinteisesti yhteisöllisenä, yhteiskunnallisena ja sosiaalisena ymmärrettynä osallisuus yhteisöön taas kuuluu oleellisesti ekokyläyhteisöjen olemukseen, jolloin aihe liittyy ammattialaani läheisesti.

Itse uskon, että ekokyläyhteisöjen rooli yhteiskunnassa tulee kasvamaan tulevaisuudessa. Ekologisiin ongelmiin tuskin on lähitulevaisuudessa tarjolla mitään ihmeratkaisua. Kun tietoisuus yhteisöllisistä elämisen vaihtoehtoista kasvaa, ekokyläyhteisöt voivat kasvaa muuksikin kuin marginaaliseksi ja erikoiseksi ilmiöksi, jollaisena sitä tällä hetkellä pidetään. Pidän myös mahdollisena, että joku päivä tämän hetken vaihtoehtoratkaisut voivat tulevaisuudessa olla jopa välttämättömiä. Yhteisöpedagogeilla voisi olla ekokyläilmiölle annettavaa yhteisöjen ja järjestömaailman osaajina, ja toisin päin. Yhteisöpedagogi tulee toimeen muuttuvassa maailmassa, ollen orientoitunut kehittymiseen ja innovatiivisuuteen (Kylmäkoski 2012, 10). Maailman muutoksessa ekokyläyhteisöjen merkitys voi olla kasvava, joten yhteisöpedagogi voi yhteisöllisyyden osaajana hyödyttää ekokyläilmiötä ja vastavuoroisesti oppia siltä.

Näen, että yhteisöpedagogin tavoite on edistää ihmisen ja yhteisöjen sosiaalista hyvinvointia. Luontoa ei pidä unohtaa, eikä sen positiivista vaikutusta henkiseen hyvinvointiin. Luontoyhteyden vaaliminen on myös humaaniuden vaalimista, nämä kaksi eivät ole erotettavissa.

Kulttuurissamme luontosuhde on heikentynyt ja se näkyy paitsi ympäristöongelmina, myös etäännyksenä omasta sisimmästämme. Juuri erkautuminen mahdollistaa luonnon hyväksikäytön. Ekopsykologisen näkemyksen mukaan heikentynyt luontosuhde aiheuttaa paitsi ympäristöongelmia, myös psykologista pahoinvointia. Menetämme kosketuksen itseemme, kokemusmaailmaamme ja

tunteisiimme sekä eettiseen toimijuuteemme. Tämä johtaa ristiriitoihin toimintamme ja omien tarpeidemme ja toiveidemme välillä, mikä johtaa stressiin, uupumiseen ja muihin psyykkisiin ongelmiin. (Salonen 2006, 49, 51–52.) Nämä ovat mielestäni kiinnostavia näkökulmia yhteisöpedagogillekin. Esim. yhteisön ja yhteiskunnan sekä nuorten yleinen pahoinvointi voi olla voimakkaammin linkittynyt ongelmalliseen luontosuhteeseemme kuin äkkiseltään arvaisimme. Myös yhteisöllisyys kulkee kiinteämmin käsi kädessä luontosuhteen kanssa kuin ehkä tiedostammekaan. Autoritäärisyyden ja vallankäytön sijaan ihmisten ja ihmisryhmien kumppanuuteen perustuva ja sitä korostava kulttuuri tuottaa kumppanuutta myös ihmisen ja luonnon väliseen suhteeseen (Salonen 2006, 50). Toimimalla yhteisöllisyyttä edistävästi yhteisöpedagogi voi siis toimia välillisesti luonnon hyväksi. Ekokyläyhteisöt ovat keränneet itselleen runsaasti kokemusta toimimisesta sekä yhteisönä että ekologisenä toimijana. Tämän kokemuksen perustuvan tiedon uskoisi olevan käyttökelpoista yhteisöpedagogeille myös muiden yhteisöjen kuin ekokyläyhteisöjen kanssa toimiessa.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT JA TOTEUTUS

Tutkimukseni on laadullinen eli kvalitatiivinen. Laadullinen tutkimus voidaan selittää aineiston, tässä tapauksessa haastattelujen, muodon kuvauksiksi (Eskola & Suoranta 2008, 13). En analysoi määriä tai mitattavia asioita, vaan sitä, mitä haastatteluissa sanottiin ja miten sanottavat asiat voidaan ymmärtää tässä opinnäytetyöni viitekehityksessä. Eskola ja Suoranta esittävät laadullisen tutkimuksen tunnusmerkeiksi mm. aineistonkeruumenetelmän (esim. haastattelut, kuten tässä tapauksessa), tutkittavien näkökulman, hypoteesittomuuden, harkinnanvaraisen otannan ja narratiivisuuden (Eskola & Suoranta 2008, 15).

Aineiston analyysissä käytän välineenä SWOT- analyysiä. Niin järjestön kuin yhteisön kehittämisen kannalta on oleellista tunnistaa mahdollisuudet toiminnassa ja toimintaympäristössä. SWOT- tekniikka on paljon käytetty menetelmä ulkoisten ja sisäisten tekijöiden havainnoinnissa ja tunnistamisessa. SWOT- analyysin avulla havainnoidaan sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia,

sekä ulkoisia mahdollisuuksia ja uhkia. Sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia tarkastellessa on tarkoituksena tunnistaa tekijät, jotka edesauttavat - tässä tapauksessa ekokyläyhteisöä - eteenpäin kohti tavoitteitaan sekä tekijät, jotka mahdollisesti estävät tai haittaavat kehittymistä ja näiden tavoitteiden toteutumista. Sisäiset tekijät ovat asioita, jotka kumpuavat yhteisöstä itsestään ja joihin se voi suoraan pyrkiä vaikuttamaan. Ulkoiset uhat ja mahdollisuudet puolestaan ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat yhteisöön sen ulkopuolelta joko yhteisön tavoitteita mahdollistavasti ja edesauttavasti tai niitä haittaavasti. (Heikkala 2001, 164–167.)

SWOTin käyttö on myös tilaajani toivomus, he perustelevat SWOTin toimivuutta sillä, että SWOT- analyysissä ei keskitytä pelkästään ongelmiin ja haasteisiin, vaan myös positiivisiin asioihin. Vahvuuksien ja mahdollisuuksien esilletuonnin kautta löytyy usein ratkaisuja ongelmiin. Lisäksi ”Ecovillages for sustainable rural development ”- hankkeessa, jossa SKEY on liitännäisjäsenenä, käytetään SWOT- analyysijä samantyyliin tarkoituksiin kuin sitä on tässäkin opinnäytetyössä käytetty ja näin on helpompi verrata tämän opinnäytetyön tuloksia hankkeessa saatuihin tuloksiin.

Opinnäytetyöni aineiston hankin haastattelemalla kolmen ekokyläyhteisön, Keuruun, Katajamäen ja Kurjen tilan, edustajia laatimani kysymyspatteriston pohjalta (LIITE 1). Kysymykset lähetin sähköpostilla etukäteen, jotta vastaanottajat saavat aikaa pohtia niitä. Myös niiden ekokyläyhteisöjen, joihin en pääse henkilökohtaisesti paikalle, eli Kivisaloon, Kangasalan ja Livonsaaren kylien edustajia, haastattelin sähköpostikyselyllä (LIITE 2). Pyrin saamaan mahdollisimman yksityiskohtaisen kuvan ekokyläyhteisöjen omista käsityksistä yhteisönsä toiminnasta. Haastatteluista saamiani tietoja pohdin SKEYn kehittämisen kannalta sekä teoriapohjaa apuna käyttäen.

4.1 Tutkimusaineiston hankinta

Aineistoa varten haastattelin kasvokkain yhteensä kahdeksaa ihmistä edellä mainituista ekokyläyhteisöistä. Lisäksi sain sähköpostivastaukset vielä kolmesta kylästä. Haastattelumateriaalia nauhalle kertyi monen tunnin verran. Haastattel-

tavat edustivat melko tasaisesti miehiä ja naisia, ikäjakauman ollessa parikymppisestä nuoresta aikuisesta eläkeikäiseen asti. Vaihtelua oli myös siinä, olivatko haastateltavat olleet mukana yhteisön perustamisessa, tai kauanko he ylipäättään olivat asuneet yhteisössä. Aineiston laajuus ja haastateltavien määrä ja monipuolisuus ylittivät odotukseni. Haastateltavat edustivat itseään ja omaa näkemystään yhteisöstään; he eivät olleet yhteisönsä ”puhemiehiä ja naisia”. Mielestäni tämä lähestyminen varmisti paremmin rehelliset ja syvälle menevät vastaukset. Haastateltavista osa valikoitui niin, että yhteisössä pitkään mukana olleet ja näin paljon tietoa ja näkemystä omaavat henkilöt joko valikoivat itsensä tai tulivat ehdotetuksi haastattelujen sopimisvaiheessa. Muutama haastattelu, varsinkin yhteisössä lyhyemmän aikaa olleiden, sovittiin vierailutilanteessa.

Haastattelu on yleisimpiä tapoja kerätä laadullista aineistoa (Eskola & Suoranta 2008, 85). Tekemäni haastattelut olivat puolistrukturoituja tai teemahaastatteluja. Eri lähteet määrittelevät puolistrukturoidun ja teemahaastattelun erot eri tavalla. Esim. Eskola ja Suoranta erottavat nämä kaksi toisistaan niin, että puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset ovat kaikille samat ja haastateltava vastaa niihin vapaasti ilman valmiita vastausvaihtoehtoja. Teemahaastattelussa taas vain aihepiirit ovat ennalta määrättyjä, mutta kysymykset ovat vailla tarkasti määriteltäviä muotoa ja tiukkaa järjestystä. (Eskola & Suoranta 2008, 86.) Tämän määritelmän mukaan tekemäni haastattelut olivat puolistrukturoidun ja teemahaastattelun välimuoto. Erityisesti haastattelukokemuksen kertyessä aloin liukua teemahaastattelun puolelle, kun osasin jo hahmottaa paremmin vastauskonaisuuksia ja huomasin, että kaikki tarkentavat kysymykset eivät olleet useimpien kohdalla tarpeen, vaan saivat aikaan lähinnä toistoa.

Haastattelu on vuorovaikutustilanne, jossa haastateltava ja haastattelijat vaikuttavat toinen toisiinsa (Eskola & Suoranta 2008, 85). Huomasin jokaisen haastattelun olevan omanlaisensa, jotkut vastasivat pitkästi ja yksityiskohtaisesti, toiset lyhyesti ja ytimekkäästi. Ruusuvuoren ja Tiittulan (2005, 22) mukaan haastattelutilanne rakentuu siinä missä tavallinen keskustelukin vuorovaikutusta koskevien yleisten oletusten pohjalle. Haastattelutilanteet olivatkin keskustelunomaisia ja melko pitkiä ja vuorovaikutustilanteina helppoja.

Vieraillessani osassa haastatelluista ekokyläyhteisöistä, tein luonnollisesti myös havaintoja. Erityisesti huomioni kiinnittyi siihen, kuinka erilaisia yhteisöt ovat puitteiltaan ja hengeltään, jokainen kylä johon tutustuin lähemmin, oli täysin omanlaisensa. Eroja oli yhteisöjen koossa, iässä, taustoissa, omistusratkaisuissa jne. sekä linjauksissa ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten ja maailmankuvallisten osa-alueiden suhteen. Havainnot voivat myös olla yksi tiedonkeruutapa aineistoa kootessa (Eskola & Suoranta 2008, 98). En käytä havaintojani aineistona, mutta havainnointi auttoi minua saamaan perspektiiviä ekokyläyhteisöjen toimintaan.

4.2 Haastattelukysymykset

Kysymypatteristoni (Liite 1) alkuun asetin muutaman peruskysymyksen, eli kauanko haastateltava oli asunut yhteisössä ja oliko hän mukana perustamisvaiheessa. Näillä kysymyksillä selvitin haastateltavan kokemuksen ekokyläyhteisössä elämisestä; kuinka paljon perspektiiviä hänellä mahdollisesti oli ja olivatko ekokyläyhteisön ja sen puitteiden perustamisen vaiheet hänelle kuinka tuttuja. Haastatteluni sisälsi aika monta perustamiseen liittyvää kysymystä, onhan tutkimuksen aihe nimenomaan perustamisen ja kehittämisen SWOT-analyysi. Alussa pidin mukana myös kysymystä, asuuko haastateltava ”yksin yhteisössä”, vai perheen kanssa. Pudotin sen sähköpostikysymyksistä pois, koska en kokenut sen tuovan mitään lisäarvoa tietoihin, vaikka periaatteessa olisin voinut myös tarkastella, eroavatko yhteisönäkemykset perheellisten ja perheettömien välillä. Tämä ei kuitenkaan ole mielestäni tutkimuksessani oleellista, vaikka onkin kiinnostavaa. Lisäksi kaikkien perhekäsitys ei ole rajautunut puolisoon ja lapsiin. Monelle haastateltavalle ekokyläyhteisö on perhe.

Aloituskysymyksistä siirryin kysymyksiin, joilla selvitin haastateltavan käsityksiä yhteisöllisyydestä, omaa suhdettaan siihen, sekä yhteisöllisyyden ilmenemistä juuri nimenomaisessa ekokyläyhteisössä. Pidän tärkeänä selvittää, mistä haastateltavat kokivat puhuvansa, kun puhuivat yhteisöllisyydestä. Erityisen oleellinen kysymys on myös, mitkä haastateltavat kokivat yhteisön päämääräksi, vai kokivatko he sellaisia olevankaan. Kun tutkimuksen osa-alueena on selvittää

sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia perustamisen ja kehittämisen kannalta, on merkittävää tietää, mihin suuntaan yhteisö katsoo kehittyvänsä.

Koska tutkimukseni toinen tavoite SWOT- analyysin lisäksi on kartoittaa ekokyläyhteisöjen toiveita SKEYn toiminnalle, haastatteluni sisälsi jo alkupuolella SKEY- aiheisia kysymyksiä, joilla kartoitin SKEYn toiminnan tuntemusta, tyytyväisyyttä toimintaan sekä sitä, mitä ekokyläyhteisöt toivovat SKEYn kaltaiselta toimijalta ja sen kehittymiseltä.

SWOT- osiot rakentuvat kaikki samalle kaavalle, ensin kysyn miten mikäkin teema näkyy yhteisössä, eli mitkä ovat yhteisöjen sisäiset vahvuudet ja heikkoudet sekä ulkoiset uhat ja mahdollisuudet, miten ne näkyivät perustamisessa ja kehittämisessä, miten positiivisia asioita voisi vahvistaa ja negatiivisia torjua. Lisäksi tiedustelin, miten haastateltavan mielestä SKEY voisi vahvistaa positiivisia tekijöitä ja torjua negatiivisia perustamisen ja kehittämisen aikana.

Kysymyksiä on kohtuullisen monta, 36, ja tiedostin haastattelun runkoa laatiesani, että vastauksiin voi helposti tulla päällekkäisyyksiä. Pidän kuitenkin hyvänä, että eri näkökulmat tulevat esille, ja mahdollinen limittyminen voi kannustaa haastateltavaa ajattelemaan avarammin.

Sähköpostihaastattelu (Liite 2) on lähestulkoon samanlainen kuin varsinainen haastattelurunko. Avasin SWOT- termejä, sellaisinaan ne eivät välttämättä olisi avautuneet kaikille haastateltaville. Koska olin tehnyt suurimman osan kasvokkain tapahtuvista haastatteluista ennen sähköpostikysymysten lähettämistä, minulla oli jo käsitys, mitkä asiat yleensä vaativat selkeyttämistä ja apukysymyksiä. Osasin muotoilla sähköpostihaastattelun niin, ettei se vaikuttaisi epäselvältä ja vaikealta, tai antaisi vastauksia johonkin, mitä ei varsinaisesti ollut tarkoitus kysyä. Sähköpostikysely toimi ihan hyvin, sain luonnollisesti melko suppeita vastauksia kasvokkain tehtyihin haastatteluihin verrattuna ja moni vastaaja jätti vastaamatta osaan kysymyksistä, mahdollisesti joko niiden hankaluuden, tai vastausten päällekkäisyyksien vuoksi. Sähköpostihaastattelu lienee myös haastattelukeinona melko häilyvä, vastaajalle ei välttämättä ole kärsivällisyyttä vastata pitkiin kyselyihin tai monimutkaisiin kysymyksiin, eikä haastattelijan läsnäolo ole luomassa selkeää vuorovaikutustilannetta. Haastattelijalla on vas-

taajan silmissä kasvoton ja tuntematon, eikä hänelle olla millään tavalla vastuussa mistään. Ihmisillä ei aina ole motivaatiota vastata sähköpostissa tuleviin kyselyihin, ja vaikka olisikin, vastaukset harvoin menevät yhtä syvälle kuin puhuttu, kommunikaatiotilanteessa tapahtuva pohdinta.

Laatiessani haastattelujen runkoa käytin apuna kirjallisuutta sekä opinnäytetyönohjaajani ja tilaajan näkemyksiä.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa esittelen haastatteluista ja sähköpostikyselyistä saamiani tutkimustuloksia. Haastatteluja, sekä kasvokkain että sähköpostin välityksellä tehtyjä on yhteensä yksitoista, seitsemästä eri kylästä. Vastaaajissa on tasaisesti miehiä ja naisia, sekä perustamisvaiheessa mukana olleita että myöhemmin mukaan tulleita.

Käsittelen sekä kasvokkain tehtyjä haastatteluja että sähköpostikyselyinä saatua aineistoa yhdessä säilyttääkseni vastaajien anonymiteetin. Teemoittelen tutkimustulokset SWOT- analyysin mukaan sisäisiin vahvuuksiin ja heikkouksiin sekä ulkoisiin mahdollisuuksiin ja uhkiin. En käsittele vastauksia kylien mukaan, koska moni haastateltava toivoi anonymiteettia paitsi henkilökohtaisten, myös kyläkohtaisten tietojen osalta. Osa puolestaan antoi luvan kyläkohtaisten tietojen esilletuontiin, mutta pitääkseni tekstin johdonmukaisena ja selkeänä, päädyin käsittelemään kaikkien kylien vastaukset yhdessä. Esittelen kuitenkin yhtäläisyyksiä ja eroja, joita haastatteluaineiston perusteella ilmenee, sekä pohdin niiden syitä seuraavassa 6. Johtopäätökset – luvussa.

Monet esille tulleet asiat olivat sellaisia, että ne toistuivat useammissa kuin vain yhdessä SWOT- osiossa. Niinpä tutkimustuloksissa esiintyy jonkin verran toistoa eri otsikoiden alla. Ekokyläyhteisöt toimivat kokonaisvaltaisesti ja kehittymistä edesauttavat tekijät eivät aineiston perusteella välttämättä lukeudu sen painokkaammin sisäisien vahvuuksien tukemiseen kuin ulkoisten uhkien torjuntaan.

Sähköpostikyselyt tuottivat luonnollisesti huomattavasti vähemmän materiaalia kuin kasvokkain toteutetut haastattelut.. Myös vastaajan aktiivisuus ja pitkään yhteisössä toimiminen näkyivät haastattelun syvällisyydessä ja monipuolisuudessa, kuten odotettua olikin. Läsnäoloni oli myös selkeä etu haastattelutilanteessa sähköpostikyselyyn nähden: pystyin tarvittaessa avaamaan kysymyksiä ja esittämään lisäkysymyksiä. Ensimmäisten haastattelukokemusten kerryttyä kykenin hellittämään tiukasta kysymyspatteristossa pitäytymisessä ja moni kysymys muuttui lisäkysymyksiä joita käytin vain tarvittaessa, usein haastateltavat vastailivat omatoimisesti ja laajasti ilman että minulla oli tarvetta esittää kovin tarkkoja kysymyksiä.

Aineiston saturaatiota eli kylläntymistä on hieman vaikea määritellä, sillä jo ekokyläyhteisöjen erilaisuus mahdollisesti vähensi saturaatiota. Kaiken kaikkiaan useissa haastatteluissa toistui enemmän tai vähemmän samantyylliset asiat, hajonta tuntui perustuvan kylien erilaisuudelle, mutta myös saman kylän vastaajien kesken saattoivat näkökulmat poiketa toisistaan paljonkin.

Alle olen taulukoinut yhteenvedon aineistosta esille nousevista asioista. Muutama osio oli sellainen, ettei aineistosta noussut esille oikein mitään, vaan vastaukset olivat jakautuneet tasaisesti. Niinpä kirjasin taulukkoon asioita, jotka koin erityisen huomionarvoiseksi tai jotka toivat esille jotain uutta, mitä muissa osioissa ei ollut noussut esille. Käsittelen näitä asioita tarkemmin kyseisissä SWOT- analyysiosion aineistonkäsittelyissä.

Taulukko1: SWOT- analyysin tulokset tiivistetysti

	Sisäiset vahvuudet	Sisäiset heikkoudet	Ulkoiset mahdollisuudet	Ulkoiset uhat
Tekijät	<ul style="list-style-type: none"> • Tietotaito • Yhteiset näkemykset • Asukkaiden pysyvyys • Monenlaiset asukkaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Puitteiden tarjoamat haasteet • Epäorganisointuminen • Kommunikonin vajuus • Yhteisön pienuus • Erot tavoitteissa • Stressi 	<ul style="list-style-type: none"> • Toimivat suhteet kunnan/kaupungineliimiin ja asukkaisiin • Muiden ekologiyhteisöjen olemassaolo • Toimivat naapuruussuhteet 	<ul style="list-style-type: none"> • Ennakokoluulot • Byrokraatia ja lainsäädäntö • Ympäriöivän yhteiskunnan arvot
Perustamisvaiheessa	<ul style="list-style-type: none"> • Tietotaito • Kontaktit • Luottamus ideaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Identiteetin epävarmuus • Esimerkin puute 	<ul style="list-style-type: none"> • Sijainti • Asiantuntijoiden apu • Ulkopuolinen kiinnostus 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekokölyhteisöön pyrkivien sitoutuneisuus ja sopivuus • Uhat eivät vaikuttaneet
Kehittymisvaiheessa	<ul style="list-style-type: none"> • Potentiaalin valjastaminen • Avoimuus uusille asioille • Ristiriitojen tiedostaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekologisten ratkaisujen haastavuus • Haasteet mehengessä ja keskustelemissä 	<ul style="list-style-type: none"> • Elannon hankkiminen • Vuorovaikutus ulospäin 	<ul style="list-style-type: none"> • Uhat eivät vaikuta kehittymiseen

Mitä SKEY voisi tehdä?	<ul style="list-style-type: none"> • Tietopankin kokoaminen ekokyläyhteisöelämään liittyvistä asioista • Koulutuksen järjestäminen ekokyläyhteisöä perustaville 	<ul style="list-style-type: none"> • Perustamisvaiheen tukeminen • Tiedon jakaminen ja välitys 	<ul style="list-style-type: none"> • Perustamisvaiheen tukeminen • Informatiivinen työ ekokyläyhteisöjen ulkopuolelle • Neuvonta 	<ul style="list-style-type: none"> • Informaation levittäminen ekokyläyhteisöistä ulkopuolelle
-------------------------------	---	--	---	---

5.1 Alustaviin kysymyksiin saadut vastaukset

Haastateltavan yhteisökäsityksiä koskeviin kysymyksiin tuli paljon samantyyllisiä vastauksia. Yhteisössä elämisen henkilökohtainen merkitys sekä yhteisöllisyyden ymmärtäminen toistuivat pitkälti samanlaisina lähes jokaisessa vastauksessa. Yhteisöllisyys käsitteenä määriteltiin useimmissa vastauksissa asioiden ja yhteisten tavoitteiden jakamiseksi ja yhdessä sovituiksi linjoiksi. Perhe, kodikkuus ja suku olivat sanoja, joita käytettiin kuvaamaan yhteisöllisyyttä ja sen merkitystä haastateltavalle itselleen.

Yhteisöjen päämäärissä toistuivat ekologiset ja yhteisölliset tavoitteet. Osa vastaajista käsitti kysymyksen konkreettisesti, osa taas abstraktimmin. Konkreettisia yhteisön tavoitteita olivat mm. omavaraisuuteen pyrkiminen ja ekologisten ratkaisujen löytäminen. Abstraktimmista tavoitteista useimmin mainittiin sosiaalinen kehittyminen, että opittaisiin olemaan toisten kanssa ”paremmin”. Vastaukset jakautuivat melko tarkasti näiden konkreettisten ja vähemmän käsin kosketeltavien tavoitteiden kanssa. Yllättävän paljon vastattiin myös, ettei yhteisöllä ole kehittymistavoitteita, ainakaan ääneen lausuttuja.

Vastausten perusteella SKEYn tunnettuus ei ole kauhean vankalla pohjalla. Ainakin nimi oli tuttu kaikille haastateltaville, mutta useat haastateltavat kokivat tarkemmat tietonsa toiminnasta vajaiksi. Pitkään ekokyläyhteisöissä eläneet ja

toimineet tunsivat SKEYn toimintaa aika yksityiskohtaisestikin, mutta osalle toiminnan luonne oli hämärää. SKEYn toiminta yhteisöjen verkostoelimenä, sekä yhteisötapaamisten järjestäjänä, eli SKEYn toiminnan ydin, tulivat esille suurimmissa osissa vastauksista. Muita esille tulleita toiminnan muotoja olivat hankkeet ja ekologisista asioista tiedottaminen. Osa haastatteleistani ekokyläyhteisöistä on perustettu ennen SKEYtä, joten SKEY ei tietenkään ole vaikuttanut näiden kylien perustamisvaiheessa. SKEYn ei myöskään koettu vaikuttavan mitenkään konkreettisesti yhteisöjen elämään, eikä tyytyväisyyttä toimintaan aina osattu määritellä, kun ei edes tiedetty mitä kaikkea toiminta pitää sisällään. Kysyntää SKEYn kaltaiselle toimijalle kuitenkin on, sillä SKEYn kehittymistä koskeviin kysymyksiin tuli vastauksia senkin edestä. Haastattelussa SKEYhyn liittyviä toiveita koskevat kysymykset oli jaoteltu kahteen osaan ”Miten nykyistä toimintaa voisi mielestäsi kehittää?” ja ”Mitä toivot SKEYn toiminnalta?” Kysymyksiin tuli osin päällekkäisiäkin vastauksia, mutta jälkimmäiseen vastattiin yleisesti laajemmin ja esille tuli asioita, jotka eivät tällä hetkellä kovin voimakkaasti kuulu SKEYn toimintaan, kuten suora poliittinen vaikuttaminen. Kaikki esille tulleet asiat eivät liity suoraan vain johonkin tiettyyn kysymykseen, esimerkiksi muutamassa haastattelussa esille tullut toive, että SKEY ajaisi perustulon saamista kansalaisille. Tämä tuli esille yleensä jo SKEYtä koskevissa aloituskysymyksissä ja saattoi toistua eri SWOT- osioissa. Monet myös toivoivat SKEYlle enemmän varoja ja rahoitusta kuka missäkin haastattelun osiossa.

5.2 Sisäiset vahvuudet

Aineiston perusteella ekokyläyhteisöjen sisäisistä vahvuuksista keskeisin on yhteisön jäsenten tietotaito. Se esiintyy seitsemässä vastauksessa yhdestätoista. Tietotaito sisältää eri vastauksissa elämäkokemuksen, tekniset taidot, sosiaaliset taidot, ammattitaustan, kokemuksen ekokyläyhteisössä elämisen jne. Tietotaidon jälkeen yleisin vastaus oli yhteisön yhteiset näkemykset ja ryhmähenki. Näiden lisäksi asukkaiden monipuolisuutta iän, taustan ja taitojen suhteen, sekä asukkaiden pysyvyyttä pidetään tärkeänä vahvuutena. Vaikka ihmisten vaihtuvuudessa nähtiin positiivisiakin piirteitä, kuitenkin asukkaiden sitoutuneisuus ja pysyvyys huomioidaan yhteisön vahvuuksina verrattain useassa vastauksessa. Myös yhteisön määrätietoisuus, ympäröivät puitteet ja luonto, hy-

väksyvä ilmapiiri sekä uskonnollinen ja ideologinen sitoutumattomuus nähtiin vahvuuksina. Lisäksi aineistossa on mainittu useita vahvuuksia, jotka esiintyvät vain yhdessä vastauksessa. Nämä oletettavasti ilmentävät yhteisöjen ja ennen kaikkea haastateltavien erityisiä näkemyksiä, joita ei pidetä erityisen merkittävinä laajemmin ekokyläyhteisöjen piirissä.

Perustamisvaiheessa tietotaidon merkitys on yhtä kuin yhteisön vahvuutena yleensäkin. Yhteisön perustamisen nähdään vaativan paljon osaamista eri alueilla, myös sellaisilla, joita ei ulkopuolinen välttämättä heti oivalla tärkeiksi ekokyläyhteisölle: neuvottelutaidot, lakitiedot jne. Kaikki haastateltavat eivät olleet mukana yhteisöjensä perustamisvaiheissa, joten perustamisvaiheen vahvuuksiin tuli myös muutamia ”en tiedä”- vastauksia.

Näkemyksissä sisäisten vahvuuksien roolista yhteisön kehittämisessä mikään tekijä ei nouse yhtä vahvasti esille kuin yleisissä vahvuuksissa, sekä perustamisvaiheen vahvuuksissa. Eniten vastauksissa näkyy yhteisön potentiaalinaljastaminen, avoimuus uusille asioille, sekä ristiriitatilanteiden tiedostaminen. Osa haastateltavista ymmärsi kehittämistä koskevan kysymyksen hieman eritavalla ja kertoivat asioita, joita heidän mielestään pitäisi kehittää jotta vahvuudet toteutuisivat paremmin, esim. kommunikaation kehittäminen, yhteisön parempi organisoituminen kehittävään toimintaan ja lisäasukkaiden houkuttelu. Kysymys ei mielestäni ole tälläkään tavalla väärin ymmärretty ja vastaukset antavat oleellista tietoa ekokyläyhteisöjen kehittymisen tarpeista. Tämä mutkistaa hieman aineiston käsittelyä, mutta ei mielestäni merkittävästi.

SKEYn roolia sisäisten vahvuuksien tukemisessa koskevaan kysymykseen tuli paljon vastauksia ja toiveita SKEYn roolin kehittämiseksi, mutta kuitenkin suppeammin kuin alustavissa kysymyksissä olleeseen kysymykseen toiveesta SKEYn toiminnalle. Mahdollisesti kaikki haastateltavat eivät halunneet toistaa jo sanomiaan asioita, lisäksi sisäisten vahvuuksien teema rajaa vastauksia jonkin verran. Useampikin asia nousi esille aineistosta, erityisesti toive ekokyläyhteisöihin liittyvän informaation kokoamisesta ja tuomisesta ekokyläyhteisöjen käyttöön. Tietopankki on haastattelussa useampaan otteeseen esiintynyt termi, joten käytän sitä tässä, vaikka osa vastaajista puhui myös tiedon kokoamisesta, ekokyläkokemusten perustiedostosta jne. Tietopankin toivottaisiin vastauk-

sesta riippuen sisältävän tietoja käytännön ratkaisuksista, ryhmädynaamisten ongelmien ratkomisesta jne. Tietopankin lisäksi koulutus ja neuvonta samoista aiheista on toivottua, erityisesti perustamisvaiheessa oleville ekokyläyhteisöille.

Esille tuli sekin, että yhteisöllisyyttä ei voi ulkopuolelta rakentaa, kyseessä ovat kuitenkin ihmisten kodit ja kotiasiat. Jos ekokyläyhteisö ei toimi itsessään, voiko ja tarvitseeko minkään ulkopuolisen tahon tehdä sen yhteisön eteen mitään?

5.3 Sisäiset heikkoudet

Sisäisistä heikkouksista selkeimmin nousevat esille yhteisön organisoitumisen puute, puitteiden luomat haasteet sekä kommunikoinnin ja puhumisen puutteet. Muita useammassa kuin yhdessä vastauksessa esiintyneitä asioita olivat yhteisön pienuus, joka vaikuttaa esim. dynamiikan puutteena – jo muutaman henkilön poissaolo vaikuttaa yhteisön toimintaan - ja tietotaidon suppeutena, yhteisön jäsenten puitteiden ylläpidosta johtuva stressi sekä erot yhteisön jäsenten tavoitteissa. Edelleen monet vastauksissa esiintyvät asiat ovat yksittäistapauksia.

Yhteisön perustamisvaiheen heikkouksista ei tutkimustuloksissa ollut niin laajasti tietoa kuin kehittämisen ja yhteisön nykyisen tilan heikkouksissa, samoista syistä kuin perustamisessa näkyneistä vahvuuksista. Mutta perustamisessa mukana olleilta kertyi aineistoon paljon huomioita, joista mikään ei kylläkään nouse aineistosta esille, vastaukset ovat jakautuneet hyvin tasaisesti. Nostan esille identiteetin epävarmuuden, kaikki yhteisöt eivät ole olleet alun alkaen täysin selvillä omista linjauksistaan ja tavoitteistaan. Tämä huomio siksi, että toiveet SKEYn roolin kehityksestä painottuvat useissa vastauksissa yhteisön perustamisen vaiheisiin. Yhteisön identiteetin muodostumattomuus on yksi perustamisvaiheen osa-alue, jossa SKEYn neuvot voisivat olla tarpeen. Identiteetin keskeneräisyys myös vaikuttaa moneen osa-alueeseen, kuten minkälaisia asukkaita yhteisö haluaa ottaa vastaan ja miten heidät ohjataan yhteisön elämään. Toinen esille nostamani asia on esimerkin puute yhteisön perustamisessa. Vaikka ekokyläyhteisöjä Suomessa on jo useita, jokainen on erilainen, eikä tieto välttämättä kulje uusille yhteisöille. Myös lait ja normit on rakennettu valtavirtakulttuurille, ei ekologisille yhteisöille. Monet perustamisessa tehtävät ratkai-

sut tehdään ilman olemassa olevaa esimerkkiä aiemmista toimintatavoista. Myös se tuli yhdessä haastattelussa esille, että vaikka perustamisvaiheessa omat haasteensa onkin, nuori yhteisö voi kohdata vaikeampia ongelmia varsinaisen perustamisen jälkeen. Vuosi perustamisen jälkeen oli ainakin yhdessä kylässä vaikeaa aikaa, yhteisön ei välttämättä ole helppo ymmärtää itsekään, mikä on heidän ekokyläyhteisönsä ydinolemus, saati ottaa vastaan uusia asukkaita ja selittää se heille. Ryhmän elinkaareen kuuluvat asiat ja yleiset kriisivaiheet ja kipupisteet eivät ole alkuvaiheessa välttämättä tuttuja ekokyläyhteisöjen jäsenille.

Kuten sisäisissä vahvuuksissakin, myös sisäisten heikkouksien kohdalla esiintyy vastausten kahtiajakoisuutta kehittämistä koskevissa kysymyksissä: osa vastaajista kertoi, miten sisäiset heikkoudet estävät yhteisön kehittymistä, osa taas mitä asioita haluaisi kehittää. Ainoa esille nouseva asia on sisäisten heikkouksien häiritsemän me-hengen johtaminen ongelmiin kommunikaatiossa. Puhuminen myös nähdään yleisimmin ratkaisuksi sisäisiin heikkouksiin.

Sisäisien heikkouksien korjaamisen näkökulmasta SKEYltä toivotaan jälleen tukea ja mentoritoimintaa perustamisvaiheessa olevalle yhteisölle. Pidempään toiminut yhteisö on jo kokeneempi ongelmanratkaisussa, uudessa ekokyläyhteisössä sisäiset heikkoudet voivat olla vaikeampia ylittää. Lisäksi SKEYltä toivotaan tietoa ja tiedonvälitystä. Esim. kontaktit yhteisödynamiikan asiantuntijoihin voitaisiin saada SKEYn kautta. Lisäksi mainittiin SKEYn kautta tiedonsaanti mm. erilaisista rahoitushankkeista ja European Voluntary Service- ohjelmasta.

5.4 Ulkoiset mahdollisuudet

Ulkoisista mahdollisuuksista nousevat esille ekokyläyhteisöjen hyvät suhteet naapureihin, sekä kunnan/kaupungin toimijoihin ja paikkakunnan asukkaisiin, joilla on ollut olennaista vaikutusta ekokyläyhteisöjen toimimiseen. Nämä ovat ekokyläyhteisöille tärkeitä suhteita, toimiessaan huonosti ne vaikeuttavat yhteisön toimintaa, ennen kaikkea perustamisvaiheessa. Hyvin toimiessaan ne puolestaan voivat parhaimmillaan olla positiivisia voimia, joiden kautta avautuu mahdollisuuksia yhteisölle. Jos esimerkiksi pankki suhtautuu ekokyläyhteisöön

suopeasti ja myöntää lainan, on se tietenkin yhteisön kannalta äärimmäisen merkittävää. Vastaavien merkittävien ulkopuolisten tekijöiden kanssa vaiheessa tarvitaan sisäisiä vahvuuksia, asiantuntemusta, neuvottelutaitoja ja asiallisuutta. Myös muiden ekokyläyhteisöjen olemassaolo, yleinen kiinnostus yhteisöllisiä vaihtoehtoja kohtaan sekä sijainti nousevat esiin aineistosta. Muut ekokyläyhteisöt tarjoavat vertaistukea ja henkistä tukea, tietoa siitä ettei ole yksin tilanteessaan. Yleinen kiinnostus ekokyläyhteisöjä voi myös hälventää ennakkoluuloja, kun tieto leviää. Yleinen kiinnostus voi myös lisätä ekokyläyhteisöjen perustamista ja ihmisten hakeutumista yhteisöihin. Muut, aineistossa vain kerran mainitut ulkoiset mahdollisuudet, liittyvät enimmäkseen jollain tavalla näihin aineistosta esiin nouseviin asioihin.

Ulkoiset mahdollisuudet ovat jaoteltavissa, jo kysymyksenasettelunkin vuoksi, niihin positiivisiin tekijöihin, jotka ovat vaikuttaneet tai vaikuttivat haastatteluhetkellä positiivisesti sekä niihin, jotka voisivat ja joiden toivottaisiin vaikuttavan positiivisesti. Näihin toiveisiin ulkoisista mahdollisuuksista kuuluivat erityisesti toiveet jonkinlaisen hyväksytyin aseman saavuttamisesta yhteiskunnassa. Tämä avaisi ekokyläyhteisöille monia mahdollisuuksia sekä perustamisen että kehittämisen kannalta. Ekokyläyhteisöjen perustaminen todennäköisesti helpottuisi, ennakkoluulot vähenisivät ja toimeentulon mahdollisuudet parantuisivat. Perustamisen ja kehittämisen suhteen esille ei nouse mitään erityistä, hyvin pitkälti edellä mainitut asiat toistuvat.

SKEYn toiminnan suhteen usein mainittiin informatiivinen työ yhteisöistä ulospäin. Tieto vähentää pelkoja ja epäluuloja. Myös neuvonta esim. lakiasioissa mainittiin muutamia kertoja. Jälleen nousi esille SKEYn rooli yhteisöjen perustamisvaiheessa.

5.5 Ulkoiset uhat

Ulkoiset uhat vaikuttivat erinäisten vastausten perusteella olevan vaikeammin hahmotettavissa kuin sisäiset tekijät tai edes ulkoiset mahdollisuudet. Ulkoisen uhan käsitettä piti usein avata, että haastateltava sai kiinni ajatuksesta, mitä uhat voisivat esimerkiksi olla.

Kaikkein selkeimmin esille nousivat yhteisöä kohtaan ulkopuolelta päin kohdistuvat ennakkoluulot, pahat puheet ja yleinen negatiivinen suhtautuminen. Kaikkiaan kahdeksan vastaajaa yhdestätoista mainitsi ennakkoluulot ulkoisena uhkana. Tällä voitiin tarkoittaa sekä kunnan tai kaupungin ja sen virkamiesten yleistä ja yksittäistä suhtautumista, sekä yleistä mielipidettä lähtien yhteiskunnallisesta ylenkatseesta naapurien epäluuloon.

Ennakkoluulojen lisäksi yhteiskunnan ja lainsäädännön normit voivat olla haittaava tekijä ekokylätoiminnalle. Byrokratian hoitaminen paitsi vaatii paljon työtä ja tietämystä, on normit tehty ihan muita kuin ekokyläyhteisöjä silmällä pitäen.

Ekokyläyhteisön perustamista ja kehittämistä koskeviin kysymyksiin tuli verrattain usein vastaus, etteivät ulkoiset uhat vaikuta. SKEYn roolia ulkoisten uhkien torjunnassa koskevien kysymysten vastauksissa toistui paljon samoja asioita kuin edellisenkin SWOT-osion vastaavissa kysymyksissä, eli tiedon levittäminen ekokyläyhteisöistä. Myös lakeihin vaikuttaminen mainittiin, esimerkiksi yhteisöoikeuksien ja juridiikan ajaminen. Toisaalta sekin tuli yhdessä vastauksessa esille, että byrokratian kanssa on vain elettävä ja Suomen lakeja tulee noudattaa, niitä vastaan kapinoimista ei vastauksessa pidetty ekokyläyhteisöjen asiana. Myös avun tarjoamista neuvottelutilanteissa toivottiin, sekä maanomistus- ja rahoitusmallien kartoitusta.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Aineistosta saamani kokonaiskuvan perusteella ekokyläyhteisöt hyötyisivät perustamisen ja kehittämisen prosesseissaan SKEYn toiminnasta. SKEY ei toki ole välttämätön, moni yhteisö on perustettu ennen SKEYtä ja yhteisöt tulevat toimeen ilman SKEYn panosta vahvuuksineen ja heikkouksineen. Silti SKEYn toiminnan kehittämiseksi on olemassa hedelmällinen pohja, varsinkin jos ekokyläilmiö tulee tulevaisuudessa kasvamaan. Säännöissä SKEYn toimintaan on listattu monipuolisesti asioita yhteisöjen verkostoitumisen ja vuorovaikutuksen

organisoinnista lähtien kansalaisyhteiskunnan rakentamiseen ja kestävän elämäntavan hankkeiden toteuttamiseen asti (Rihmasto 2012c). Aineistosta esiin nousseet asiat mahtuvat suurimmaksi osaksi SKEYn toiminnan piiriin, vaikkeivät ne juuri tämänhetkisessä toiminnassa näykään. SKEYn toiminta vaikuttaisi siis hyvin ekokyläiden tarpeisiin kohdennetulta, mutta resurssit rajoittavat toiminnan toteutusta.

Aineistosta ilmeni myös, että niille joille SKEY ei ollut tuttu, ekokyläyhteisöjen verkostojärjestö toimintoinen näyttäytyi tarpeettomampana. Tämä ei ole yllättävää, on vaikea oivaltaa itselle tuntemattoman toimijan tarpeellisuutta. Ne jotka tiesivät toiminnasta, näkivät myös potentiaalin ja mahdollisuudet ja heiltä tuli eniten pitkällekin mietittyjä ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Kaiken kaikkiaan haastateltujen joukossa oli paljon vastaajia, jotka eivät tunteneet tai kokeineet tuntevansa SKEYn toimintaa juurikaan. Osa näistä mielestään toimintaa tuntemattomista luettelivat SKEYn toimintamuotoja ja tarkoitusta ihan oikein, mutta kokivat itse tietonsa vähäisiksi ja epävarmoiksi. Tämä kertonee SKEYn epämääräisyydestä monen ekokyläyhteisön asukkaan silmissä. Aineiston perusteella on hieman vaikea sanoa, kuinka paljon kylä vaikutti SKEYn tuntemiseen. Vaikutti siltä, että ainakin muutamassa yhteisössä oli sekä niitä jotka tunsivat SKEYn hyvin, sekä niitä, joille yhdistys on vieraampi. Tieto SKEYstä ei siis välttämättä kulje kauhean tehokkaasti yhteisön sisällä. Tähän vaikuttanevat myös ihmisten kiinnostusten kohteet, kaikki eivät välttämättä koe SKEYtä yhtä kiinnostavana ja tärkeänä kuin toiset.

Haastatellessani useampia ihmisiä samasta ekokyläyhteisöstä huomasin, että samasta kylästä sai melko erilaisiakin vastauksia. Tämä oli odotettavissakin, sillä haastateltavat kertovat oman näkemyksensä omasta arkielämästään käsin, he eivät edusta mitään virallista toimijaa, tai ole sitoutuneita mihinkään tiettyyn näkemykseen tai ideologiaan. Näkemyksiin ja kertyneeseen tietoon vaikutti mm. kuinka pitkään haastateltava oli elänyt yhteisössään ja oliko hän ollut mukana perustamisvaiheessa vai ei. Lisäksi henkilökohtaiset kiinnostukset, kokemukset ja maailmannäkemykset vaikuttivat vastausten eroihin, kuten yleensä vaikuttavat omaan elämään liittyvien asioiden käsittelyssä. Samassa yhteisössä yhdelle voi tunne- ja perhekeskeisyys ovat tärkeitä, toiselle monimutkaiset ja kauaskantoiset suunnitelmat.

Ekokyläyhteisöissä oli huomattavia eroja, jokainen vaikutti omanlaiseltaan, mutta yhdistäviä tekijöitä löytyi paljon. Hajontaakin vastauksissa oli, mutta uskon, että sellaisetkin asiat jotka mainitsi vain yksi haastateltava, ovat mahdollisesti tuttuja muille vastaajille ja ekokyläyhteisöille. Yksi haastateltava totesikin, että vieraillessaan ulkomailla toisessa ekokylässä, hän huomasi että ekokyläyhteisöjen kohtaamat asiat ja ongelmat ovat samoja myös kansanvälisesti. Haastatteleminen kylien erot perustuivat ensisijaisesti paikkojen kokoon sekä henkeen. Myös omistus- ja asumisratkaisut vaihtelivat yhteisistä rakennuksista omiin tontteihin asti. Suurimmassa osassa kylistä oli perustettu yhdistys helpottamaan asioiden hoidossa, mutta tässäkin oli poikkeuksia.

6.1 Huomioita yhteisöllisyydestä ja yhteisön tavoitteista

Yhteisöllisyys on oleellinen ulottuvuus ekokyläyhteisöjen toiminnassa ja olemassaolossa. Yhteisöllisyys määriteltiin kauttaaltaan positiivisin sanoin ja sen merkitys haastateltaville oli ilmeinen. Yhteisöllisyyden näkyminen yhteisöissä oli konkreettista, eletäänhän yhteisöissä samoissa puitteissa. Asuinympäristön jakamisen lisäksi yhteisöllisyys syntyy yhteisestä toiminnasta, työstä, ongelmanratkaisusta ja asioiden hoidosta. Vaikka yhteisöllisyyden ilmeneminen perustui käytännön toimiin, yhteisöllisyyden merkitys haastateltavalle ilmeni sisäisemmin tunteen ja kommunikaation kautta. Tämä käy yksiin mm. klassisen sosiologian yhteisökäsitykseen, jonka mukaan yhteisössä ja yhteisöllisyydessä on kyse nimenomaan yhteisöön kuulumisen kokemuksesta. Modernissa yhteiskunnassa perinteinen yhteisö joutuu ehkä väistymään uusien yhteisöllisyyden muotojen tieltä. (Aro 2011, 38.) Ekokyläyhteisöt ovat siinä mielessä perinteisiä, että yhteisöllisyys syntyy suoraan ihmisten välisestä kommunikaatiosta ja toiminnasta. Tiiviinä yhteisöinä ekokyläyhteisöille on tärkeää saada yhteisöllisyytensä toimiin. Yhteisöllisyys toimii suhteiden pysyvyyden, dialogin, solidaarisuuden ja avoimuuden pohjalta. Ilman pysyvyyttä uudistuminen on hajottavaa kestäväen uudistumisen sijaan. (Kurki 2002, 52–53.)

Yhteisöjen tavoitteet liittyivät, ei lainkaan yllättävästi, ekologisiin ja yhteisöllisiin asioihin. Huomionarvoisampaa oli mielestäni se, että yllättävän monen vastajan mielestä yhteisöllä ei ollut kehittymistavoitteita, ainakaan ääneen lausuttuina. Tavoitteettomuus nähtiin enemmän negatiivisena, jos tavoitteita ei koettu olevan, niitä toivottiin olevan. Tämä ei kuitenkaan ollut täysin pitävä sääntö, tavoitteettomuus nähtiin myös vapautena. Voi olla, että kehittymistavoite ei terminä ole kaikkia puhutteleva, tai arkielämässä on vaikeaa eritellä kotiympäristölle mitään erityisempiä kollektiivisia tavoitteita. Mikäli ekokyläyhteisöä tarkastellaan ryhmäprosessina, taustalla vaikuttava tavoite näyttäytyy merkittävänä ryhmän toiminnassa, joka on taustalla ryhmän vuorovaikutus- ja episodiprosesseille, jotka muodostavat ryhmän elinkaaren (Niemi 1999, 21). Ekokyläyhteisöt ovat kuitenkin kiinnostava yhteisöjen muoto nyky maailmassa. Sen ryhmäprosessit eivät perustu samalle kuin esimerkiksi työ- tai koulutusryhmäprosessit, joista esim. useat ryhmädynamiikan kirjat kertovat. Ekokyläyhteisöt muistuttavat perhe- tai sukuyhteisöä, eikä tällaisen yhteisön arkielämässä välttämättä tiedosteta arkista toimintaa kummempia tavoitteita. Ekokyläyhteisöissä on kuitenkin paljon työtä ja toimintaa yhteisön ja sen puitteiden ylläpidon eteen. Perustehtävien mukaisen toiminnan lisäksi ryhmässä vaikuttavat sen jäsenten väliset tunteet ja teot, niin tiedostetut kuin tiedostamattomat (Niemi 1999, 17). Eräs haastateltava kuvaili, kuinka heidän yhteisönsä on hänen kokemuksensa mukaan tunnelähtöinen yhteisö, jonka toiminta perustuu näkyville tunteille, joidenkin muiden yhteisöjen toiminnan mahdollisesti perustuen enemmän käytännöllisyydelle. Ekokyläyhteisöjen väliset erot näyttäisivät ulottuvan toiminnan lähtökohtiin asti.

Itseäni ehkä hieman hämmästytti, että yhteisöjen tavoitteissa ei juuri tullut esille yhteiskuntaan vaikuttaminen, yhteisöt ovat aineiston perusteella ainakin tässä suhteessa jokseenkin sisäänpäin kääntyneitä. Tässäkin oli eroja, jotkin yhteisöt ovat motivoituneempia vaikuttamaan ja olemaan avoimia ulospäin, osa taas elää haluamansa laista elämää vailla yhtä selkeää tavoitetta olla ”esimerkkinä” muulle yhteiskunnalle ekologisesti ja yhteisöllisesti kestävästä elämäntavasta. On toki mahdollista, että erilaisella kysymystenasettelulla olisi saanut enemmän esille vaikuttamispuolta. Positiivisena esimerkkinä oleminen kyllä tuli esille muutamassa haastattelussa, mutta tavoitteeksi sitä ei listattu suoraan. Eräänlainen vaikuttamistoiminta, jossa yhteisöjen ulkopuoliset ihmiset pääsisivät oppimaan ekologista ja yhteisöllistä elämää nousi esille muutamassa haastattelussa. Syyt

hakeutua ekokyläyhteisöön tai perustaa sellaiset lienevät siis enemmän sisäisiä, ihmisten omista tarpeista kumpuavia kuin ulospäin suuntautuvia. Ekokyläyhteisöt ovat koteja, eivät luonnonsuojelujärjestöjä tai tutkimuslaitoksia. Yksi ennakkokäsitys ekokyläyhteisöistä voi olla, että niihin hakeutuvat aktiiviset luonnonsuojelijat ja vaikuttajat. Tämä ei kuitenkaan välttämättä pidä paikkaansa, ainakaan tapaustutkimuksessa Keuruun ekokylän asukkailla ei ollut taustallaan aktiivitoimintaa tai vaikuttamispyrkimyksiä (Opari 1999, 32). Omassa tutkimuksessani en selvittänyt ekokyläyhteisöjen asukkaiden taustoja, mutta erityisempää aktiivitaustaa ei juuri noussut esiin haastatteluissa. Tämä lienee merkittävä tekijä ekokyläyhteisöjen tavoitteiden muotoutumisessa. Olisi kiinnostavaa selvittää, millainen ekokyläyhteisö muodostuisi politiikassa tai järjestöissä aktiivisten, pää-tavoitteenaan vaikuttamaan pyrkivien ihmisten käsissä.

Kehittymisen kannalta onkin kiinnostavaa, miten yksilöiden ja yhteisön tavoitteet sopivat toisiinsa. Yhteisöllisen toiminnan merkittävä osatekijä on toimijan, yksilön, tavoitteen suhde toisen toimijan tavoitteeseen. Ymmärretäänkö ne samalla tavalla? Sosiaalisen toiminnan ympäristössä suuri joukko ihmisiä jakaa ajattelun, tuntemisen ja toiminnan muodot. Ennen pitkää toiminta vakiintuu muotoutuen normeiksi. Toiminnan vakiintumisesta huolimatta yksilö toimii kuitenkin omakohtaisten merkitysten pohjalta. Arvojen merkitys toiminnalle on keskeinen. (Kurki 2002, 52–53.) Ekokyläyhteisöjen yksilöt ovat toimijoita kontekstissa, jolla on omat norminsa. Yhteisöllisyyden kokemisessa tärkeää on, että omat arvot ja tavoitteet eivät ole noiden normien kanssa ristiriidassa.

6.2 Huomioita sisäisistä ja ulkoisista tekijöistä

Yhteisöjen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat näkyvät aineiston perusteella erityisesti perustamisvaiheessa. Silloin ekokyläyhteisö on tilanteessa, jossa sen on kommunikoitava paljon tulevan asuinpaikkansa edustajien kanssa, tehtävä hyvä vaikutus ja luotava toimivat suhteet niin naapureihin kuin kunnan/kaupungin virkamiehiin. Jäsenet voivat olla kokemattomia niissä asioissa, joita esim. neuvottelutilanteet tai lakiasiat vaativat. Prosessit vaikuttaisivat myös olevan pitkiä ja monimutkaisia. Olisi varmasti ehdottoman hyödyllistä, jos

perustettava kylä voisi ottaa yhteyttä johonkin tahoon ongelmatilanteissa, saadaakseen edes henkistä tukea. Toki tiedon ja neuvonnan tarjoaminen hyödyttää yhteisöä merkittävästi perustamisvaiheessa, mutta jo pelkkä tieto siitä, ettei ole yksin, voi auttaa kovastikin.

Mikäli tietotaito on yhteisöjen merkittävin vahvuus, on aloitteleva yhteisö kokeneempaan nähden selkeämmin heikommalla. Ei siis ole ihmeäkään, että haastateltavat kokivat SKEYn erityisen merkittäväksi juuri aloittamisvaiheessa. Jonkin verran nousi myös esille se, että uskonnollinen tai aatteellinen sitoutumattomuus on vahvuus. Tämä on varmastikin yhteisöjä jakava asia. Mikäli yhteisöllä olisi jokin yhdistävä aate tai uskonnollinen sitoutuminen, koettaisiin sekin todennäköisesti vahvuudeksi kyseisessä yhteisössä. Uskonnolliset ja aatteelliset sitoumukset kuitenkin todennäköisesti houkuttelisivat väkeä hyvin marginaalisesti, sitoumukset olisivat ekologisuuden ja yhteisöllisyyden lisäksi merkittävimmät yhteisöä määrittelevät tekijät.

Sisäisten heikkouksien kohdalla mielestäni oli kiinnostavaa, että epäorganisointuminen oli niin merkittävä heikkous ekokyläyhteisöjen piirissä. Yhteisöt eivät ole merkittävän suuria, mutta kehittymisen kannalta epäorganisointuminen on haittaava tekijä: koko potentiaali ei tule valjastetuksi. Sekin ilmiö tuli esille haastatteluja tehdessäni, että ilmiö joka on toiselle negatiivinen, on toiselle positiivinen. Epäorganisointuminen edusti toiselle heikkoutta, toiselle vapautta. Sen sijaan kommunikaatio-ongelmat, jotka tuntuvat olevan hyvin tyypillinen ongelma ympäristössä kuin ympäristössä, ei ollut yllättävää. Ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa usein syntyy väärinymmärryksiä. Kommunikaation osapuolet kaikki tarkastelevat vuorovaikutustilanteessa asioita omasta näkökulmastaan antaen asioille eri merkityksiä. (Niemistö, 1999, 42.) Puhuminen nähdään ratkaisuksi lähes kaikkeen, mutta käytännössä sitä ei ole niin helppo toteuttaa. Ekokyläyhteisöt ovat rakentaneet tähänkin omat käytänteensä rutiinien ja palaverien muodossa. Kommunikaation rooli yhteisön kehittämisessä sisäisesti nähtiin kaiken kaikkeaan oleelliseksi.

Jo kysymyksenasettelu sai aikaan sen, että ulkoiset mahdollisuudet ovat nimenomaan ulkopuolisesta yhteisöön päin tapahtuvaa vaikutusta, ei juurikaan toisinpäin. Epäselväksi jäikin, kuinka paljon yhteisöillä on intoa muuttaa ympä-

röivää yhteiskuntaa. Kehittämistavoitteet olivat enimmäkseen sisäisiä, joten mahdollisuudetkin nähtiin yhteisön sisäisen toiminnan näkökulmasta. Vaikka kysymyksenasettelu olisi vaikuttanutkin jollain lailla mahdollisuuksien rajautumiseen, se ei kuitenkaan estänyt haastateltavia tuomasta esille tärkeiksi kokemiin asioita. Taustalla oletettavasti vaikuttivat edellä mainitut aktivistihenkisten asukkaiden vähyys. Muutamassa haastattelussa tuli ilmi myös se, että pidempään toimineissa ekokyläyhteisöissä ilmenee jossain määrin tavoitteiden ristiriitaa. Kun kyliin saapuu väkeä, voivat uusien asukkaiden tavoitteet ja syyt asettua ekokyläyhteisöön olla erilaiset kuin niiden, jotka ovat olleet kyläyhteisöä perustamassa tai asuneet siinä pitkään. Tämä näkyi sisäisissä heikkouksissa vastuun jakautumisena ja tavoiteristiriitana. Tämä huomio taas nostaa esille kiinnostavan kysymyksen kylien jatkuvuudesta. Ainakin yhdessä haastatelluista kylistä nousi esille, kuinka olisi tarpeellista tehdä paikka nuorille asukkaille houkuttelevaksi. Mikäli väestö ei uusiudu, ekokyläyhteisö elää yhtä pitkään kuin sen asukkaat elävät, ellei yhteisö hajoa ennen sitä. Kaikista haastatteleistani ekokyläyhteisöjen edustajista pisimpään yhteisössään asuneet olivat asuneet viitisentoista vuotta. Kokemusta esimerkiksi kokonaisen sukupolven yli jatkuneista ekokyläyhteisöistä ei Suomessa ole, ainakaan SKEYn toiminnan piirissä. Jatkuvuus voi tulevaisuudessa olla kylien kehittämishaasteiden listalla, mikäli asukaskunta ei uusiudu. Väestöpula voi aineiston perusteella olla haaste myös perustamisvaiheessa. Toisaalta ainakin yhdessä haastatelluista ekokyläyhteisöistä olisi enemmän tulijoita kuin on tilaa. Tässä onkin kiinnostava kysymys siitä, minkälainen ekokyläyhteisö houkuttelee väkeä, ja millaista väkeä? Oma tutkimukseni ei vastaa tähän kysymykseen, mutta eroja ekokyläyhteisöjen verkostoitumisella ja houkuttelevuudella ilmeisesti on. Ekokyläyhteisöjä on kuitenkin edelleen kohtuullisen vähäinen määrä Suomessa. On mahdollista, että ekokyläyhteisöistä kiinnostuneita on tälläkin hetkellä enemmän kuin ekokyläyhteisöissä on asukkaita.

Edellä mainitut vaikuttamistavoitteiden erot ilmenevät myös suhtautumisessa ulkoisiin uhkiin. Lähes kaikkia kyliä yhdistänyt kokemus ulkopuolelta tulevista ennakkoluuloista sai eritasoisen merkityksen sen mukaan, kuinka avoin yhteisö halusi ulospäin olla ja millaisen kuvan se halusi ulospäin antaa. Mikäli yhteisön tavoite oli toimia mahdollisimman avoimesti muun yhteiskunnan kanssa pyrkien

toiminaan positiivisena esimerkkinä, sen asukkaat panivat enemmän painoa sille, millaisen vaikutelman ekokyläyhteisö ulospäin antaa ja mitä siitä puhutaan. Vaikka epäluuloista ei kaikissa vastauksissa välitetty, lähes kaikki toivat esille niiden olemassaolon. Ekokyläyhteisöt vaikuttavat kaikesta huolimatta kokevan yhteisönsä turvatuksi, sillä toisin kuin muissa SWOT- osioissa, ulkoisten uhkien kohdalla tuli jonkin verran vastauksia, etteivät ne vaikuta yhteisön kehittymiseen. Myös ulkoisten uhkien määrittelyn ymmärtäminen oli haastateltaville kaikkein vaikein kaikista SWOT- osioista. Ehkä tämä kertoo siitä, että ulkopuolelta ei juuri tule suoranaisia uhkia, jotka vaikuttaisivat ekokyläyhteisöjen elämään, tai sitten uhat ovat niin epämääräisiä, monitahoisia ja yhteiskunnan rakenteisiin limittyviä, ettei niitä ole helppo tiedostaa. Muutamissa vastauksissa esiintyi melko selkeää yhteiskunnallista kritiikkiä nimenomaan ulkoisten uhkien kohdalla, mutta anarkiahenkisyys oli kaiken kaikkiaan harvinaisempaa. Joko haluttiin elää omassa rauhassa tai olla positiivinen esimerkki muulle yhteiskunnalle ekologisisissa ja yhteisöllisissä ratkaisuissa.

Ulkopuolisten suhtautuminen yhteisöön lienee linkittynyt siihen, kuinka ”normaalinen” vaikutelman yhteisöstä saa. Ainoa haastattelu, jossa ulkopuoliset ennakkoluulot eivät nousseet esille, oli rakenteilla olevan kylän edustajalta, johon oli muuttamassa lapsiperheitä. Ennakkoluulojen sijaan kyseistä ekokyläyhteisö oli saanut runsaasti positiivista palautetta niin kunnan, naapureiden kuin muiden ihmisten taholta. Kenties kokonaiset perheet tuovat jonkinlaista ”normaaliutta”, jolloin ulkopuolistenkin on helpompi suhtautua positiivisesti.

6.3 Kehittymistoiveet SKEYlle

SKEYlle annettiin paljon kehittymistoiveita ja ehdotuksia. Ne haastateltavat, joille SKEY oli tutumpi, ottivat usein esille SKEYn resurssien ja henkilöstön vähyyden. SKEYn toiminnan kehittymiselle ekokyläien näkökulmasta olisi varmasti suureksi eduksi, jos SKEY pystyisi hankkimaan toiminnalleen rahoitusta jotain kautta. Toiminnalle kun aineiston perusteella olisi kysyntää, vaikka se ei tällä hetkellä konkreettisesti ekokyläyhteisöissä näykään, monissa vastauksissa to-

dettiin, että SKEYn toiminta ei juuri ole vaikuttanut yhteisöön ja sen kehittymiseen.

Konkreettisista toivomuksista useimmin esitetty eri SWOT- osioissa oli tietopankki. Tietopankki saisi haastateltavien mukaan sisältää sekä käytännön neuvoja ekokyläyhteisössä vastaantuleviin asioihin, kuten kaavoitukseen, lupa-asioihin, ekologisiin ratkaisuihin rakentamisessa ja energian tuotannossa jne. kuin tietoa yhteisödynamiikasta ja sosiaalisen ulottuvuuden ratkaisuista.

Tärkeinä nähtiin myös ne asiat, joita SKEY toiminnassaan jo toteuttaa, erityisesti tiedon jakaminen sekä yhteisöjen välillä, ulkopuolelta tulevan tiedon välittäminen yhteisöille sekä informaation jakamista ympäröivälle yhteiskunnalle. Näiden lisäksi ja edellä mainittujen asioiden lisäksi SKEYltä toivottiin poliittista aktiivisuutta (kansalaispalkan ajaminen), sekä tietoa myös koulutuksien muodossa niin ekologisista käytännön ratkaisuksista kuin ryhmädynamiikkakoulutustakin. Erityisen tärkeänä ja tarpeellisena nähtiin SKEYn tarjoama tuki perustamisvaiheessa oleville yhteisöille, esimerkiksi neuvotteluavun ja lakiavun muodossa.

Ekokyläyhteisöt eivät juuri näe tarvetta että SKEY näkyisi millään lailla yhteisön arjessa. Tarve painottuu perustamisvaiheeseen, informaatioon, kontakteihin sekä taustatoimintaan (esim. poliittinen vaikuttaminen). Tämä on ymmärrettävää, kun ekokyläyhteisöt ovat tähänkin asti pärjänneet ilman SKEYn konkreettista toimintaa. Voi olla, että tällaisessa tilanteessa ei ole helppo nähdä SKEYn kaltaisen toimijan potentiaalia myös toimivan yhteisön tukemisessa, kun sellaista ilmankin on tultu hyvin toimeen. Ekokyläyhteisöt ovat koteja, eikä toisten koti-asioihin ole tarvetta puuttua, mutta sellainen passiivinen ”saatavilla oleminen” ja tietäväksi tekeminen voisi olla ekokyläyhteisöjen kannalta mielekkäin toimintatapa SKEYlle.

Kansainväliset yhteydet eivät tulleet juuri haastatteluissa esille. Joko haastateltavat eivät olleet kovin tietoisia SKEYn näistä toimintamuodoista, tai eivät kokeneet niitä kovin läheisiksi tai tarpeellisiksi itselleen ja yhteisölleen. Myös esim. European Voluntary Service- toiminnan kehittämisestä eivät kaikki vaikuttaneet tietävän, mutta ne jotka tiesivät, olivat siitä innoissaan ja ottivat sen esille kehittämishetimituksissa. Erityisesti työvoima vaikutti innostavan vastaajia, kansainvä-

lisyys ja monikulttuurisuus eivät tulleet esille kuin yhdessä vastauksessa. Ekokyläyhteisöissä on paljon työtä ja tehtävää, varsinkin jos yhteisöllä on selkeä pyrkimys omavaraisuuteen. Kansainväliset vapaaehtoiset voisivat tuoda työvoiman lisäksi tietotaitoa ekokyläyhteisöihin.

Haastatteluissa kävi ilmi, että SKEYn kaltaiselle toimijalle on tilausta, samoin SKEYn laajentumiselle enemmän kuin yhdistyksellä on tällä hetkellä käytössään resursseja. Seuraavassa osiossa esitän kehittämissuhteita. SKEY voi harkita mitkä ovat sille käyttökelpoisia ja resurssien puitteissa toteutettavia ideoita.

6.4 Kehittämissuhteet

En tunne SKEYn toimintaa kovin syvästi, mutta esitän aineiston pohjalta kehittämissuhteita SKEYn toiminnalle.

SKEYn tämän hetkinen kehittyminen, pääasiallisena European Voluntary Service- eli EVS- toiminnan kehittäminen, sai positiivista huomiota haastateltavilta. Läheskään kaikki haastateltavat eivät vaikuttaneet tietoisilta tästä kehittämisen suunnasta. SKEYn kannattaakin tunnustella tarkemmin ekokyläyhteisöjen innokkuutta EVS- toimintaan mukaan lähtemisestä, sillä se voi olla yksi tapa kehittää SKEYn resursseja.

Jotta SKEY voisi kehittyä ajamaan ekokyläyhteisöjen etua tehokkaammin ja vastaamaan ekokyläyhteisöjen toiveisiin, olisi resurssien hankkiminen ensiarvoisen tärkeää. SKEYssä on paljon potentiaalia ja sille on kysyntää, nykyisellään toiminta on harmillisen pienimuotoista ja hämärän peittoon jäävää siihen nähden, kuinka paljon nykyisellä toimintasuunnitelmalla olisi mahdollisuuksia rakentaa ekokyläyhteisöjen parissa. Kaiken kaikkiaan aineiston perusteella SKEYtä ei edes tunneta mitenkään kauhean hyvin. Haastateltavissa suurin osa tiesi SKEYn aikakin nimeltä, mutta yhdessä haastattelussa tuli ilmi, kuinka

haastateltava oli juuri vähän aikaa sitten selittänyt muille yhteisönsä jäsenille, mikä ihme on SKEY. SKEY voisi siis rakentaa tunnettavuuttaan, jolloin kynnys ottaa yhteyttä eri asioiden tiimoilta madaltuu ja toiminta tehostuu. Yhteisöta- paamiset lisäävät SKEYn tunnettavuutta, mutta jonkinlaisia ”markkinointiratka- i- suja” olisi syytä kehittää. SKEY kannattaisi ehdottomasti tehostaa keinoja, joilla tavoittaa yhteisön perustamista suunnittelevat. Aineiston perusteella juuri heillä olisi SKEYlle eniten käyttöä.

Tästä näkökulmasta SKEYn lienee myös syytä tehdä selväksi, minkä roolin se on valmis ottamaan uuden ekokyläyhteisön kanssa. Vastaperustetulla yhteisöl- lä voi olla vastassa paljonkin haasteita, ja avulle olisi tarvetta, mutta uudelle yh- teisölle parasta on jos se todella seisoi omilla jaloillaan. Käytännön asioiden lisäksi SKEY voisi käyttää rekisteröityneen toimijan asemaansa uusien yhteisö- jen hyväksi. Voisiko SKEY esimerkiksi olla jonkinlainen auktoriteetti niissä tilan- teissa, jos uudella ekokyläyhteisöllä on vaikeuksia esim. kuntainstanssin kans- sa. Ongelmat kunnan/ kaupungin kanssa voivat tuottaa paljonkin hankaluuksia. Voisiko SKEYn rooli olla tietynlaisen uskottavuuden ja vakauden tuominen neu- vottelutilanteeseen? Ennakkoluuloisille voi olla tärkeää huomata, että ekoky- läyhteisössä ei ole kyse vain laumasta hörhöjä, vaan takana on jotain järjesty- tynyttä ja ”normaalia”. Koska SKEYltä ei edes kaivattu aktiivista osallistumista yhteisöjen arkeen, SKEY voisi tuottaa asioita, joita kylät voivat hyödyntää itse- näisesti. Esim. julkaisut, artikkelit, toimintaohjeet. Vaikka yhteisöllisyyttä ei voi luoda sisältäpäin, SKEYn olisi toivottavaa toimia tukena pyydettyäessä. Muina konkreettisina vaihtoehtoina perustamisvaiheessa olevien ekokyläyhteisöjen tukemiseksi SKEY voisi esimerkiksi kartoittaa paikkoja, jotka voisivat potentiaa- lisesti sopia ekokyläyhteisön puitteiksi, vuokralle tai ostettavaksi. Haastattelujen perusteella ekokyläyhteisöjen perustaminen voi olla vaikeimmillaan pitkä pro- sessi, eikä sopivan paikan löytäminen aina ole helppoa. Jonkinlainen asiantun- temus ”viralliselta taholta” voisi olla perustamisvaiheessa hyödyllinen ekoky- läyhteisölle, joka voi saada osakseen ennakkoluuloja. Perustamisvaihe vaatii paljon osaamista ja tietotaitoa, SKEY voisi käyttää keräämäänsä tietoa perus- tettavien kylien hyväksi ja samalla verkostoitua niiden kanssa.

Ekokyläyhteisöjen ongelmiin kannattaa etsiä ratkaisuja ekokyläyhteisöjen vahvuuksista. Ekokyläyhteisöjen asukkaat ovat itse oman elämäntapansa asiantuntijoita ja yhteisöissä on valtavasti tietoa niin käytännön ratkaisuista kuin sosiaalisen puolen toimimisesta. Toivottu tietopankki saisikin haastateltujen mukaan sisältää nimenomaan ekokyläyhteisöjen itsensä kokemuksia eri ratkaisumalleista. Tietopankki-tyylinen ratkaisu on ilmeisesti joskus ollutkin käytössä, mutta sen ylläpito kaatui siihen, mikä SKEYnkin ongelma on: resurssien puutteeseen. Kiinnostusta SKEYllä kuitenkin uskoisin tietopankin ylläpitoon olevan. Tietopankin kokoaminen ja ylläpito, sekä taitajaverkostojen koordinointi olisi yksi tapa kehittää ekokyläyhteisöjen välistä verkostoitumista. Ekokyläyhteisöjen voimakkaampi keskinäinen verkostoituminen kasvattaisi niiden sosiaalista pääomaa. Sosiaalinen pääoma on yhteiskunnallinen käsite, joka on viimeaikoina herättänyt paljon keskustelua. Sosiaalisella pääomalla tarkoitetaan väestön yhteenkuuluvuutta ja sen ilmenemismuotoja luottamukseen perustuvissa toimintaverkostoissa. Sosiaalinen pääoma on käsite, joka liittyy ennen kaikkea yhteisöön; sosiaalista pääomaa ei voi olla yksilöllä, sitä on ainoastaan yhteisöillä. (Hyypä 2005, 13- 15.) Sosiaalinen pääoma näkyy ekokyläyhteisöissä, niillä on käsisään omanlaistaan sosiaalista pääomaa, yhteisöllisyyteen perustuvaa toimintaa. Näin ollen niillä on mahdollisuus toimia esimerkkeinä muulle yhteiskunnalle yhteisöllisyydestä ja sen toimivuudesta, mikäli ekokyläyhteisöjen sosiaalisissa taidoissa kerätty kokemus halutaan jollain tapaa saattaa ulkopuolisen yhteiskunnan tietoon, ja mikäli ulkopuolinen yhteiskunta on valmis sitä vastaanottamaan. SKEYnkin kannattaisi tehdä itselleen selväksi, mitkä ovat sen konkreettiset missiot ekokyläyhteisöjen ulkopuoliseen vaikuttamistyöhön. SKEYltä kuitenkin toivottiin sekä informaatiotyötä, että kansalaisvaikuttamista päättäviin elimiin. Myös ekokyläyhteisöjen hyvien puolien, kuten sosiaalisen pääoman esille-tuonti on informaatiotyötä, joka voi vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen ekokyläyhteisöjen elämäntavasta. Lisäksi ekokylissä on mahdollisuuksia monenlaiseen kokeiluun, yhteiskunnan kannalta kiinnostavimpana esim. energiaratkaisut. SKEY voisi esimerkiksi kartoittaa, voisiko kylille hakea jonkinlaista tukea ekologisen energiamallin kehittämiseen, käyttöönottoon ja arviointiin.

Aineiston perusteella SKEYn toimintaa verkostojen ylläpitäjänä pidettiin tärkeinä ja niihin oltiin tyytyväisiä. Verkostoissakin voisi edelleen olla kehittämisen varaa,

sillä muutamissa haastatteluissa tuli ilmi, että yhteyttä pidetään harmittavan vähän. Muiden ekokyläyhteisöjen olemassaolo nähtiin kuitenkin positiiviseksi ulkoiseksi tekijäksi: vertaistueksi. Yhteisötapaamisten järjestämiseen oltiin tyytyväisiä, mutta niitäkään ei välttämättä kannata järjestää enempää; kaikilla haastateltavilla ei omien sanojensa mukaan ole aikaa tiheämmille tapaamisille. Verkostojen ylläpitämiseksi voisi kuitenkin tehdä jotain konkreettista. Valmisteilla oleva Ecovillage Road- sosiaalisen median hanke (Ecovillage Road 2012) voisi olla toimiva myös Suomen sisäisenä sovelluksena, mikäli se on mahdollista. SKEYllä on toimiva sähköpostilista, mutta toimisiko jonkinlainen foorumisovellus tehokkaampana yhteydenpitovälineenä? Tällainen voi toki olla jo olemassakin.

Heli Laurikainen käsittelee artikkelissaan ”Ajatuksia yhteisöllisyyden rakentumisesta järjestöjen yhteistyöverkostossa” (2010) verkostoja, niissä ilmenevää yhteisöllisyyttä ja niiden koordinoitua yhteisöpedagogin näkökulmasta. Yhteistyöverkostossa yhteisöllisyyden perusta muodostui yhteisestä tekemisestä. Tekeminen innosti ylittämään oman yhdistyksen rajat ja toimimaan yhteistyön kentällä. (Laurikainen 2010, 67). Voisiko SKEY pyrkiä, ja millä keinoin, saamaan ekokyläyhteisötoimijoita toimimaan enemmän yhteistyössä, harjoittamaan nimenomaan yhdistävää toimintaa? Mikäli yhteisötapaamisille ei ole enempää aikaa tai tarvettakaan, mitä muunlaista toimintaa voi järjestää? Ekokyläyhteisöissä voi asua henkilöitä, jotka innostuvat yhteistoiminnasta enemmänkin SKEYn ja muiden kylien kanssa. Yhteistoiminnan kautta osallistujat pääsevät kokemaan olevansa osa oman kylän toimintaa suurempaa kokonaisuutta. (Laurikainen 2010, 67.) Se voisi mahdollisesti voimauttaa sen lisäksi, että siitä olisi käytännön hyötyä. Aineistossa mainittiin useampaan kertaan yhteistoiminnan mahdollisuus ja verkostoitumisen tärkeys SKEYn toiminnassa, sekä muiden kylien olemassaolo vertaistukena. Verkoston jäsenet voivat olla erilaisia toimintatavoissaan ja arvoissaan, sekä kokemuksissaan ja tämän erilaisuuden kokeminen voimavaraksi on verkoston yhteisöllisyyden edellytys. Koordinaattorin, tässä tapauksessa SKEYn, vastuulla on tasapuolisuuden ylläpito, jonka kautta jokainen voi tuntea olonsa tervetulleeksi verkoston yhteisöllisyydessä. (Laurikainen 2010, 68). Tätä voi soveltaa sekä ekokyläyhteisöjen väliseen yhteistyöhön, että SKEYn toimintaan muiden järjestöjen kanssa ekokyläyhteisöjen asiaa edistääkseen. Yhteisöllinen toiminta mahdollistaa osaamisen käyttämisen toimijoiden yhteiseksi

hyväksi, ideat, toimintamallit, kokemukset ja havainnot ollaan valmiita jakamaan verkoston kesken. Verkoston vastavuoroisuuteen luotetaan. Rajat ylittävä yhteisöllisyys on merkittävä aikaansaava voima, jonka koordinoinnissa korostuu toiminnan ohjaaminen ja vuoropuhelun ylläpito. (Laurikainen 2012, 68.)

Yhteisö koostuu yksilöistä, eikä sillä ole omaa tahtoa, vaan yhteisöllisyys on aina kunkin tulkinta ja kokemus tilanteesta. Toisaalta kokemus yhteisöllisyydestä voi tarttua. Koordinaattorin tulee ymmärtää erilaiset tahdit. Kaikki eivät lähde mukaan heti, jotkut eivät välttämättä koskaan. (Laurikainen 2010, 70). Koordinaattorin keinot yhteisöllisyyden edistämiseksi voivat olla moninaiset, mutta kiitos ja jakaminen ovat Laurikaisen mukaan tärkeitä. Onnistumisten positiivinen huomiointi osoittaa verkostosta välittämistä. Verkoston toiminnan raportoinnilla ja mallintamisella ja levittämisellä voidaan viestiä heidän työnsä tärkeydestä. Koordinaattorin kyselyt yhteisön jäsenten mielipiteistä ja kokemuksesta vahvistavat yhteisöllisyyttä ja luottamusta. Yhteisöllisyyden prosessia ei voi etukäteen suunnitella, joten koordinaattorilta vaaditaan avarakatseisuutta. (Laurikainen 2010, 70–71). SKEYn rooli ekokyläyhteisöjen välisen yhteistoiminnan koordinaattorina vaikuttaisi hyvinkin hyvältä pohjalta verkostojen kehitykselle.

LÄHTEET

Aro, Jari. 2011. Yhteisöllisyys ja sosiaalinen side. Teoksessa Kangaspunta. Seppo (toim.) 2011. Yksilöllinen yhteisöllisyys. Tampereen yliopistopaino. Tampere. 35-60.

Dawson, Jonathan. 2010. Ekokylät ja arvojen muutos. Teoksessa Starke, Linda & Mastny, Lisa (toim.) 2010. Maailman tila 2010. Gaudeamus Helsinki University Press. 241-247.

Ecovillages Project 2012 <http://balticecovillages.eu/latest-news> Viitattu 18.11.2012.

Ecovillage Road 2012 <http://www.ecovillageroad.eu/> Viitattu 18.11.2012.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha. 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino. Tampere.

Gaia Education 2012 http://www.gaiaeducation.org/docs/GaiaEducationManual_Finnis.pdf Viitattu 18.11.2012

GEN-Europe 2012a <http://gen-europe.org/ecovillages/about-ecovillages/index.htm> Viitattu 18.11.2012

GEN-Europe 2012b <http://gen.ecovillage.org/ecovillages/find-an-ecovillage.html> Viitattu 18.11.2012

GEN-Europe 2012c <http://gen-europe.org/about-us/index.htm> Viitattu 18.11.2012.

Heikkala, Juha. 2001. Järjestön strategia. Tampere University Press. Tampere

Hirvilampi, Tuuli. 2003. Kulutuskarkuruus elämänpoliittisena valintana. Progradu- tutkielma, Tampereen yliopisto.

Hirvilampi, Tuuli & Massa, Ilmo. 2009. Ympäristöpolitiikan lähtökohtia. Teoksessa Massa, Ilmo (toim.) 2009. Vihreä teoria: Ympäristö yhteiskuntateorioissa. Gaudeamus. Helsinki. 102-129.

Hyyppä, Markku T. 2005. Me-hengen mahti. PS-kustannus. Jyväskylä.

Jauhiainen, Riitta & Eskola, Marjatta. 1994. Ryhmäilmiö. WSOY. Juva.

Kurki, Leena. 2002. Persoona ja yhteisö: personalistinen sosiaalipedagogiikka. Kopijyvä Oy. Jyväskylä.

Kylmäkoski, Merja. 2010. Yhteisöpedagogit (YAMK)- yhteisöllisyyden tekijöinä. Teoksessa Kylmäkoski, Merja (toim.). Avauksia yhteisöllisyyteen. 2010. HUMAK Helsinki. 8-12.

Laurikainen, Heli. 2010. Ajatuksia yhteisöllisyyden rakentumisesta järjestöjen yhteistyöverkostoissa. Teoksessa Kylmäkoski, Merja (toim.) 2010. Avauksia yhteisöllisyyteen. HUMAK Helsinki. 67–72.

Lehtonen, Heikki. 1990. Yhteisö. Vastapaino. Tampere.

Lundbom, Pia & Herranen, Jatta. 2011. Sosiaalisen vahvistamisen ajankohtaisuus. Teoksessa Lundbom, Pia & Herranen, Jatta (toim.) 2011. Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. HUMAK. Helsinki. 4-12.

Niemistö, Raimo. 1998. Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

Opari, Päivi. 1999. Sukellus ekokylään- ekologista ja sosiaalista kestävyyttä etsimässä. Pro-gradu- tutkielma. Jyväskylän yliopisto.

Pesonen, Sinikka. 2006. Luonto liiketoiminnassa ja ekologia elämäntavassa: Kertomuksia muutoksen mahdollisuuksista ja mahdottomuuksista. Väitöskirja. Helsinki School of Economics. A-279.

Pesonen, Sinikka. 2006 Ekokylät ja yhteisöt mediassa: Tulevaisuuden tiennäyttäjiä ja paluuta menneisyyteen. Väitöskirjassa Pesonen, Sinikka. 2006. Luonto liiketoiminnassa ja ekologia elämäntavassa: kertomuksia muutosten mahdollisuuksista ja mahdottomuuksista. 157–179.

Rihmasto 2012a <http://rihmasto.fi/skey> Viitattu 18.11.2012.

Rihmasto 2012b http://rihmasto.fi/sites/default/files/SKEY-toimintasuunnitelma2012_final.pdf Viitattu 18.11. 2012.

Rihmasto 2012c <http://rihmasto.fi/skey/s%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6t> Viitattu 18.11.2012

Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa. 2005. Tutkimushaastattelu ja vuorovaikutus. Teoksessa Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa (toim.) 2005. Haastattelu: Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Vastapaino. Tampere. 22–56.

Salonen, Kirsi. 2006. Ihminen on luontoa. Teoksessa Heiskanen, Irma & Kailo, Kaarina (toim.) Ekopsykologia ja perinnetieto. 2006. Green Spot. Helsinki. 49-70).

Van Schyndel Kasper, Debbie. 2008. Redefining Community in the Ecovillage.
Human Ecology Review Vol.15. No. 1. 12- 24.

Youth in Action 2012

<http://www.nuorisovaihto.fi/vapaaehtoistyö/european+voluntary+service+evs/>

Viitattu 19.11.2012

LIITTEET

Liite 1

Haastattelukysymykset

Olen Hanna Tuikkala Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. Valmistun joulukuussa yhteisöpedagogiksi ja teen opinnäytetyötäni Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry:lle, lyhyesti SKEYlle. Opinnäytetyöni aiheena on ekokyläiden perustamisen ja kehittämisen SWOT- analyysi (*strengths, weaknesses, opportunities and threats*) sekä kartoitus ekokyläiden toiveista SKEYn toiminnan kehittämiseksi. Kerään aineistoni haastattelemalla ekokyläiden jäseniä. Haastattelut ovat lähtökohtaisesti anonyymejä, mutta halutessanne henkilökohtaiset/ kyläkohtaiset tiedot voidaan antaa SKEYn käyttöön. Kiitos osallistumisesta! Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry eli SKEY on Suomen ekokyläiden- ja yhteisöjen kansallinen verkosto.

Aloituskysymykset:

1. Kauanko olet asunut yhteisössä?
2. Olitko mukana yhteisön perustamisessa?
3. Asutko yksin vai perheen kanssa?

Pohjustavat määrittelykysymykset:

4. Mitä yhteisössä asuminen sinulle merkitsee?
5. Miten määrittelet yhteisöllisyyden?
6. Mitä yhteisöllisyys sinulle merkitsee?
7. Miten yhteisöllisyys yhteisössänne ilmenee?
8. Onko yhteisöllänne kehittymistavoitteita?
9. Jos on, niin millaisia?

Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry:tä (SKEYtä) koskevat kysymykset:

10. Mitä SKEYn toimintamuotoja tunnet?
11. Miten SKEYn toiminta on vaikuttanut yhteisöönne:
 - a) yhteisöä perustettaessa?
 - b) yhteisöä kehitettäessä?
12. Mihin SKEYn toimintaan olet ollut tyytyväinen?
13. Miten nykyistä toimintaa voisi mielestäsi kehittää?
14. Mitä toivot SKEYn toiminnalta?

SWOT- osa 1: Sisäiset vahvuudet

15. Mitkä asiat koet yhteisönnne sisäisiksi vahvuuksiksi?
16. Miten ne ilmenevät?
17. Mitä vahvuuksia hyödynnettiin yhteisöä perustettaessa?
18. Miten vahvuuksia voisi mielestäsi hyödyntää yhteisön kehittämisessä?
19. Miten SKEY voisi mielestäsi tukea näitä vahvuuksia...
 - a) yhteisöä perustettaessa?
 - b) yhteisön kehittämisessä?

SWOT-osa2: Sisäiset heikkoudet

20. Mitkä koet yhteisön sisäisiksi heikkouksiksi?
21. Miten heikkoudet mielestäsi näkyivät yhteisön perustamisessa?
22. Miten heikkoudet mielestäsi estävät yhteisön kehittymistä?
23. Miten sisäisiä heikkouksia voisi mielestäsi korjata?
24. Miten SKEY voisi mielestäsi auttaa sisäisten heikkouksien korjaamisessa...
 - a) yhteisöä perustettaessa?
 - b) yhteisön kehittämisessä?

SWOT-osa3: Ulkoiset mahdollisuudet

25. Mitkä ulkoiset tekijät vaikuttavat myönteisesti yhteisöönne ja sen toimintaan?
26. Millä tavoin mainitsemasi asiat vaikuttavat?
27. Mitkä ulkoiset tekijät mielestäsi auttoivat yhteisön perustamisessa?
28. Mitkä ulkoiset tekijät mielestäsi edistävät yhteisön kehittymistä?
29. Mitkä muut ulkoiset tekijät *voisivat* edistää yhteisön perustamista ja kehittymistä?
30. Millä tavoin?
31. Miten SKEY voisi mielestäsi vahvistaa ulkoisia mahdollisuuksia...
 - a) yhteisöä perustettaessa?
 - b) yhteisön kehittämisessä?

SWOT-osa4: Ulkoiset uhat

32. Mitkä ulkoiset tekijät vaikeuttavat yhteisöönne toimintaan mielestäsi negatiivisesti?
33. Millä tavoin?
34. Miten nämä tekijät mielestäsi näkyivät yhteisöä perustettaessa?
35. Miten nämä tekijät mielestäsi estävät yhteisön kehittymistä?
36. Miten SKEY voisi mielestäsi vähentää ulkoisia uhkia...
 - a) yhteisöä perustettaessa?
 - b) yhteisön kehittämisessä?

Liite 2

Hei!

Olen Hanna Tuikkala Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. Valmistun joulukuussa yhteisöpedagogiksi ja teen opinnäytetyötäni Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry:lle, lyhyesti SKEYlle. Opinnäytetyöni aiheena on ekokyliä perustamisen ja kehittämisen SWOT- analyysi (*strengths, weaknesses, opportunities and threats*) sekä kartoitus ekokyliä toiveista SKEYn toiminnan kehittämiseksi. Kerään aineistoni ekokyliä ja -yhteisöjen jäseniä haastatteleamalla, sekä kyselylomakkein. Haastattelut ja kyselyt ovat anonyymejä, henkilökohtaisia tietoja ei tule opinnäytetyöhön.

Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry eli SKEY on Suomen ekokyliä- ja yhteisöjen kansallinen verkosto, sekä osa kansainvälistä Global Ecovillage Networkia.

Aloituskysymykset:

1. Kauanko olet asunut yhteisössä?
2. Olitko mukana yhteisön perustamisessa? (*Ellet ollut mukana yhteisöä perustettaessa, voit jättää vastaamatta yhteisön perustamista koskeviin kysymyksiin tai vastata niihin tietojesi mukaan*).

Pohjustavat kysymykset:

3. Mitä yhteisössä asuminen sinulle merkitsee?
4. Miten määrittelet yhteisöllisyyden lyhyesti?
5. Miten yhteisöllisyys yhteisössänne ilmenee?
6. Onko yhteisöllänne kehittämistavoitteita? (*Kehittämistavoitteet voivat olla mitä hyvänsä päämääriä, joihin yhteisö kokonaisuutena tähtää.*)
7. Jos on, niin millaisia?

Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry:tä (SKEYtä) koskevat kysymykset:

8. Mitä SKEYn toimintamuotoja tunnet?
9. Miten SKEYn toiminta on vaikuttanut yhteisöönne:
 - a) yhteisöä perustettaessa?
 - b) yhteisöä kehitettäessä?

10. Mihin SKEYn toimintaan olet ollut tyytyväinen?

11. Miten nykyistä toimintaa voisi mielestäsi kehittää?

12. Mitä muuta toivot SKEYn toiminnalta?

SWOT- osa 1: Sisäiset vahvuudet (*Yhteisön sisäiset vahvuudet ovat yhteisöstä itsestään kumpuavia positiiviseksi koettuja tekijöitä, jotka lujittavat ja kehittävät yhteisöä. Mikä yhteisössä toimii hyvin, missä ollaan onnistuttu?*).

13. Mitkä asiat koet yhteisönne sisäisiksi vahvuuksiksi? Mainitse 3-5 asiaa.

14. Miten ne ilmenevät?

15. Mitä vahvuuksia hyödynnettiin yhteisöä perustettaessa?

16. Miten vahvuuksia voisi mielestäsi hyödyntää yhteisön kehittämisessä?

17. Miten SKEY voisi mielestäsi tukea sisäisiä vahvuuksia...

a) yhteisöä perustettaessa?

b) yhteisön kehittämisessä?

SWOT-osa2: Sisäiset heikkoudet (*Sisäiset heikkoudet ovat yhteisöstä itsestään kumpuavia haasteita. Mikä ei toimi niin hyvin kuin voisi?*)

18. Mitkä koet yhteisön sisäisiksi heikkouksiksi? Mainitse 3-5 asiaa.

19. Miten ne vaikuttavat?

20. Mitkä heikkoudet mielestäsi näkyivät yhteisön perustamisessa?

21. Miten heikkoudet mielestäsi estävät yhteisön kehittymistä?

22. Miten sisäisiä heikkouksia voisi mielestäsi korjata?

23. Miten SKEY voisi mielestäsi auttaa sisäisten heikkouksien korjaamisessa...

1. yhteisöä perustettaessa?
2. yhteisön kehittämisessä?

SWOT-osa3: Ulkoiset mahdollisuudet (*Ulkoisilla mahdollisuuksilla viitataan yhteisön ulkouolelta tuleviin positiivisiin vaikutuksiin. Yhteisöön vaikuttavat ulkoiset tekijät voidaan ymmärtää hyvin laajasti, esim. yksittäisestä paikallisesta tekijästä lähtien aina valtakunnalliseen asenneilmapiiriin asti*).

24. Mitkä ulkoiset tekijät vaikuttavat myönteisesti yhteisöönne ja sen toimintaan? Mainitse 3-5 asiaa.

25. Millä tavoin mainitsemasi asiat vaikuttavat?

26. Mitkä ulkoiset tekijät mielestäsi auttoivat yhteisön perustamisessa?

27. Mitkä muut ulkoiset tekijät voisivat edistää yhteisön perustamista ja kehittymistä?

28. Millä tavoin?

29. Miten SKEY voisi mielestäsi vahvistaa ulkoisia mahdollisuuksia...

- a) yhteisöä perustettaessa?
- b) yhteisön kehittämisessä?

SWOT-osa4: Ulkoiset uhat (*Ulkoiset uhat ovat yhteisön ulkopuolella olevia tekijöitä, jotka vaikuttavat tai voivat vaikuttaa negatiivisesti yhteisöön ja sen toimintaan.*)

30. Mitkä ulkoiset tekijät vaikuttavat yhteisöönne toimintaan mielestäsi negatiivisesti? Mainitse 3-5 asiaa.

31. Millä tavoin nämä tekijät vaikuttavat?

32. Miten nämä tekijät mielestäsi näkyivät yhteisöä perustettaessa?

33. Miten SKEY voisi mielestäsi vähentää ulkoisia uhkia...

- a) yhteisöä perustettaessa?
- b) yhteisön kehittämisessä?

Suuret kiitokset osallistumisesta!